



ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ တော်လှန်ရေးအစိုးရ

ပြည်ထောင်စုယဉ်ကျေးမှုဌာန

မွန်ယဉ်ကျေးမှုဌာနစိတ်

မှ

ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိသည်

ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာ

ပြန်ဆိုတည်းဖြတ်သူ

ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ ဖေမောင်တင်

( မွန်ကျောက်စာ မူရင်းနှင့် မြန်မာဘာသာပြန် )

ပဋ္ဌမနှိပ်ခြင်း ၁၉၅၆။

ဒုတိယနှိပ်ခြင်း ၁၉၆၅



အိန္ဒိယ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂဟတော်

ပြည်ထောင်စု ယဉ်ကျေးမှု ဌာန

မွန်ယဉ်ကျေးမှု ဌာန

၄

ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိသည်

ရွှေစည်းခုံ မြန်မာ့ ဝိသုဒ္ဓိသင်္ဂဟတော်

ပြန်ဆိုတည်းဖြတ်သူ

ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ ဇေယျာမောင်တင်

( မွန်ကျောက်စာ မူရင်းနှင့် မြန်မာ့ဘာသာဖြင့် )

ပဋိပတ္တိဖြန့်ချိခြင်း ၁၉၅၆

ဒုတိယနှိပ်ဖြန့်ချိခြင်း ၁၉၆၅

# စ ကား ဦး



မွန်ယဉ်ကျေးမှုရှေးဟောင်း စာပေကျောက်စာများကို ဖော်ထုတ်ရန်အလို့ငှါ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပြည်ထောင်စုယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနတွင် မွန်ယဉ်ကျေးမှုဌာနစိတ်ကို ဖွင့်လှစ်ထားပြီး ၊ သုတေသန နည်းဖြင့်၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှု ရှေးဟောင်းစာပေကျောက်စာများကို စတင် ဖော်ထုတ်ပြုစုလျက်ရှိရာ၊ မွန်မြန်မာယဉ်ကျေးမှုပြန်လည်ထုတ်ဖော် ဖြစ်ထွန်းစေရေးအကြံပေးအဖွဲ့၏အကြံပေး ချက်အရ၊ အဖွဲ့ဝင်တဦးဖြစ်သူ၊ ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်ဘင် အား၊ ရွှေစည်းခုံ မွန်ကျောက်စာကို မူရင်း မွန်ကျောက်စာနှင့်တဟွ မြန်မာဘာသာအဓိပ္ပါယ် တို့ဖြင့် ရေးသားပေးရန်စာမေတ္တာရပ်ခံခဲ့သဖြင့်၊ ပါမောက္ခ ဦးဖေမောင်တင်ကလည်း စေတနာရှိစွာ ကြိုးစားအားထုတ်၍ ပြန်ဆို တည်းဖြတ်ပေးသည်ကိုအထူးကျေးဇူး တင်ရှိကြောင်းမွန်မြန်မာယဉ်ကျေးမှု အကြံပေးအဖွဲ့ကမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါသည်။

ဤရွှေစည်းခုံ မွန်ကျောက်စာကို လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း များစွာကပင် လန်ဒန်တက္ကသိုလ်ခွ ဒေါက်တာဗွတ်ဒင်က မွန်ကျောက်စာကို ရောမအက္ခရာ ဖြင့် ဖလယ်ပြီး အင်္ဂလိပ်ဘာသာ အဓိပ္ပါယ်တို့ဖြင့် ရေးသား၍ မြန်မာနိုင်ငံတော် ကမ္ဘည်းကျောက်စာဌာနက (၁၉၂၀)ခုနှစ် တွင် ဖြန့်ချိခဲ့ပါသည်။ ယင်းစာအုပ်မှာ ယခုအခါအလွန်ရှားပါး တိမ်မြုပ်နေပြီဖြစ်၍ တကြောင်း ၊ ဤကျောက်စာကိုသင်ကြားလေ့လာလိုသူမွန်မြန်မာသုတေသီများပိုမိုလွယ်ကူစွာသိရှိနားလည်နိုင်စေရန် ရည်သန်၍ မွန်ယဉ်ကျေးမှုရှေးဟောင်းစာပေကျောက်စာများကို ဖော်ထုတ်ရန်ဟူသော၊ မွန်ယဉ်ကျေးမှုဌာန၏လုပ်ငန်းစဉ်တရပ်အနေဖြင့်၊ ဤရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာကိုဖြန့်ချိထုတ်ဝေရခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း။ ။

(ပုံ) နိုင်ပန်းလှ

မွန်ယဉ်ကျေးမှု အထက်တန်းအရာရှိ။

# ရွှေစည်းခုံ-မွန်ကျောက်စာ။



ဤကျောက်စာသည်၊ ပုဂံရွှေစည်းခုံဘုရားရှိ ကျောက်တိုင်နှစ်တိုင်တွင် ရေးထိုးသော ကျောက်စာဖြစ်သည်။ ကျောက်တိုင်နှစ်တိုင်၏ ရှစ်မျက်နှာလုံးတွင်ရေးထိုးရကား၊ တောင်ဘက်ရှိကျောက်တိုင်၏လေးမျက်နှာတို့ကို- မျက်နှာ (က) (ခ) - (ဂ) (ဃ) ဟူ၍၎င်း၊ မြောက်ဘက်ရှိကျောက်တိုင်၏လေးမျက်နှာတို့ကို- မျက်နှာ (င) (စ) (ဆ) (ဇ) ဟူ၍၎င်း အမည်ပေးလိုက်သည်။

တောင်ဘက်ကျောက်တိုင် (က) မျက်နှာမှာ စာကြောင်း ၅၄ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၂ ပေ ၂ လက်မရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှ အောက်ဆုံးစာကြောင်းထိ၊ ၆ ပေ ၁၀ လက်မရှိ၏။ (ခ) မျက်နှာမှာစာကြောင်း ၅၄ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၁ ပေ ၁၀ ခွဲလက်မရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှ အောက်ဆုံးစာကြောင်းထိ၊ ၆ ပေ ၁၀ လက်မရှိ၏။ (ဂ) မျက်နှာမှာစာကြောင်း ၅၄ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၂ ပေ ၂ လက်မ ရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှ အောက်ဆုံး စာကြောင်းထိ၊ ၆ ပေ ၁၀ လက်မရှိ၏။ (ဃ) မျက်နှာမှာစာကြောင်း ၅၄ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၁ ပေ ၁၀ ခွဲလက်မရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှ အောက်ဆုံးစာကြောင်းထိ ၆ ပေ ၁၁ လက်မရှိ၏။

မြောက်ဘက်ကျောက်တိုင် (င) မျက်နှာမှာစာကြောင်း ၄၃ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၂ ပေ ၂ လက်မရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှအောက်ဆုံးစာကြောင်းထိ ၅ ပေ ၅ လက်မရှိ၏။ (စ) မျက်နှာမှာစာကြောင်း ၄၃ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၂ ပေရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှ အောက်ဆုံးစာကြောင်းထိ ၅ ပေ ၄ ခွဲလက်မရှိ၏။ (ဆ) မျက်နှာမှာစာကြောင်း ၄၃ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၂ ပေ ၂ လက်မရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှ အောက်ဆုံးစာကြောင်းထိ ၅ ပေ ၄ ခွဲလက်မရှိ၏။ (ဇ) မျက်နှာမှာစာကြောင်း ၄၃ ရှိ၏။ စာကြောင်းအလျားကား ၂ ပေ ၃ လက်မရှိ၏။ ပဋ္ဌမစာကြောင်းမှ အောက်ဆုံးစာကြောင်းထိ ၅ ပေ ၅ လက်မရှိ၏။ ကျောက်စာ၏စာလုံးရိုးရိုးအမြင့်သည် ခွဲလက်မခန့်ရှိ၏။ စာနှစ်ကြောင်းအကြားကား ခွဲလက်မခန့်ရှိ၏။

ဤကျောက်စာ၌ ခြံကြီးဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇာမည်သော ပုဂံပြည်မင်း ကျန်စစ်သားသည် ရှေးဘဝများ၌ မိသွား (ဗိဿနိး) ဖြစ်ခဲ့ဘူးကြောင်း သရေခေတ္တရာပြည်ကို တည်ထောင်ခဲ့ဘူးကြောင်းတို့ကို ဘုရားဗျာဒိတ်ပေးသော အနေဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။ ဤသို့ဖော်ပြအပ်သော အကြောင်းအရာများကို အောက်ပါမာတိကာဖြင့် သိနိုင်သည်။

(က) ၁ - ၁၂။ ကျန်စစ်သားအကြောင်းကို သကျမုနိဘုရားဗျာဒိတ် ပေးကြောင်းပြသော ပါဂ္ဂိစကားချီးနှင့် မွန်နိသျှ။

(က) ၁၂ - ၅၄။ ဗျာဒိတ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အချက်များကို အာနန္ဒာနှင့် ဝဇီပတိအားပြောကြားခြင်း။ ယင်းအချက်များကို ဝေပတိက ဣန္ဒြိအားပြောကြား၏။

(က) ၅၄ - (စ) ၁၉။ ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန်စင်ပြီးနောက် ၊ ဝဇီပတိသည် ဣန္ဒြိထံသွားပြန်၍ ဗျာဒိတ်ကို အသေးစိတ်၍ပြော၏။

(စ) ၁၉ - ၂၀။ ဣန္ဒြိသည် မိမိအား တင်အပ်သောတာဝန်တို့ကို လက်ခံကြောင်းပြန်ကြား၏။

(စ) ၂၀ - (ဆ) ၂၃။ ဝဇီပတိသည် မိသွားရသေ့ထံသွား၍ ဗျာဒိတ်ကိုပြောကြားကာ ဗျာဒိတ်ပြည့်စုံအောင် ကျင့်ကြံပြုမူတော်မူပါမည့် အကြောင်းတိုက်တွန်းနှိုးဆော်၏။

(ဆ) ၂၃ - ၃၉။ (ဇ) မိသွားသည် တာဝန်ခံကြောင်း ပြန်ကြား၍ ဝဇီပတိထွက်သွား၏။

(ဆ) ၃၉ - (ဇ) ၁၇။ ဣန္ဒြိသည် မိသွားထံသွား၍ ဗျာဒိတ်၏ အဓိပ္ပါယ်ရင်းကိုပြောကြားပြီးလျှင် နာဂမင်းနှင့် အတူတကွ အကူအညီပေးမည်ဟု ဝန်ခံ၏။

(ဇ) ၁၇ - ၂၅။ မိသွားက ဣန္ဒြိအား ပြန်ကြား၏။

(ဇ) ၂၅ - ၄၃။ နိဂုံးချုပ်စကား။ ဗျာဒိတ်ခံရသော မင်းသည် ယခုမင်းပြုသောမင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း လူ့ခပ်သိမ်း သိအပ်၏။

ထိုပြင် (ခ) ၂၄ - ၂၆ သည် ကျန်စစ်သားနှင့် ငရမန်ကမ်း အရေးတော်ပုံကို ညွှန်၏။

ရှုစည်ခုံကျောက်စာကို ပုဂံသရဘာတံခါးရှိ ကျောက်တိုင် ၂-ခု တွင် ရေးထိုးထား၏။ ဤမိတ္တူကျောက်စာသည် များစွာ ပျက်စီးသော်လည်း ရှုစည်းခုံ ကျောက်စာနှင့် နှိုင်းရှည့်ရာ၌ အသုံး ကျ၏။ ဤသို့လျှင် ရှု

စည်းခုံ (၈) (ဆ) မျက်နှာတို့၏ ပျက်စီးသောနေရာများတွင် အချို့သော အကွရာများကို မိတ္တူကျောက်စာမှ ရရှိနိုင်လေသည်။

ကျောက်စာအောက်ခြေမှတ်ချက်နှင့် ဘာသာပြန်အောက်ခြေမှတ်ချက် တို့တွင် ညွှန်အပ်သော 'ဗွတ်ဒင်' သည် 'အက်ပီဂရဖီယာ- ဗာမင်နီကာ' အတွဲ ၁ အပိုင်း ၂ တွင်၊ ရှစ်စည်းခုံမွန်ကျောက်စာကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်တည်းဖြတ်ပြန်ဆို၍ အကျွန်အား ပုဂံခေတ်မွန်ကျောက်စာတို့ကို သင်ကြားပြသခဲ့သော ကျေးဇူးရှင်ဆရာကြီးဖြစ်သည်။

ပုဂံခေတ်မွန်ကျောက်စာများထက် ရှေးကျသော ကျောက်စာ များကို ယိုးဒယားနိုင်ငံ၌တွေ့ရ၏။ ထိုနိုင်ငံတွင် လောပူရိ (၈၀၀၂) ၌ ရှစ်ဘက်ရှိ-ဝတ်စန်စွန် ကျောက်စာများရှိ၏။ ထိုကျောက်စာများ၌ ၈- ရာစုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင်ရေးထိုး၍ ရှေးအကျဆုံးသော မွန်ကျောက်စာ များကို တွေ့ရ၏။ ဤကျောက်အက္ခရာသည် တောင်ပိုင်းအိန္ဒိယ ပလ္လဝမူကိုမှီ၏။ ယင်းမှမြန်မာပြည်မွန်နှင့် မြန်မာအက္ခရာများပေါ်ပေါက်လာကြ၏။

ဦးပေမောင်တင်

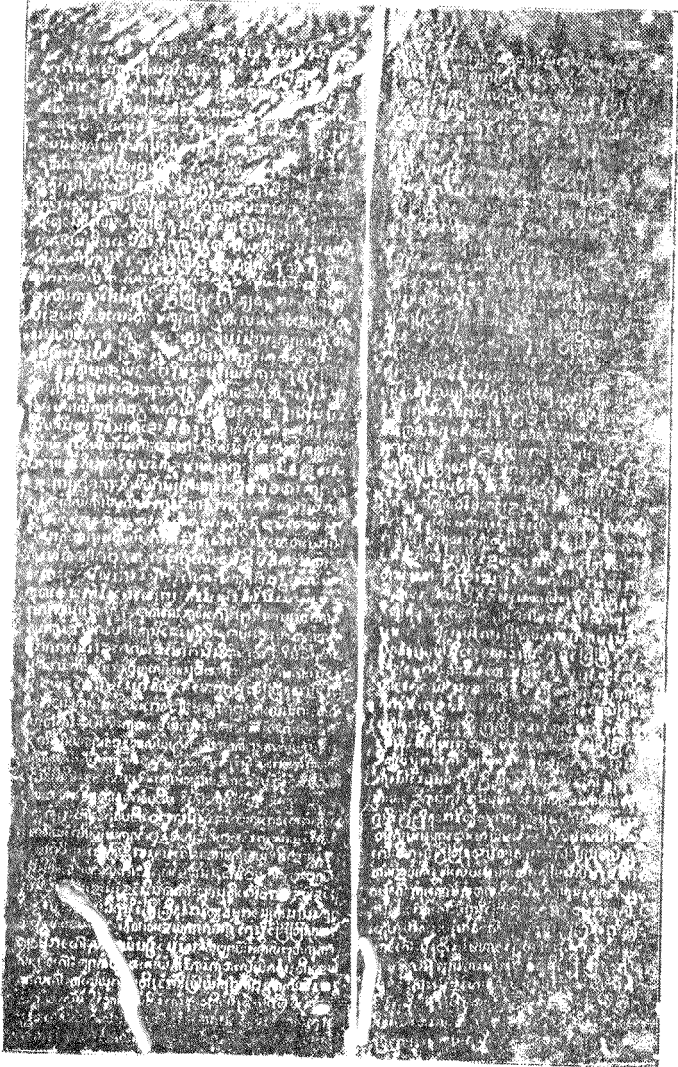
၁၇- ၁၂- ၅၄ ။



ရွှေစည်းခုံနှင့်ကျောက်စာ။

(က - မျက်နှာ)

(ခ - မျက်နှာ)



(က)

- (၃) ။မြို့။ နမောဗုဒ္ဓါယ။ နမောဓမ္မာယ။ နမော သင်္ဃာယ။
- (၂) ။အင်္ဂါရသော သကျ မုနိ၊ သဗ္ဗဘူတာနကမ္မကော။ သဗ္ဗ သတ္တုတ္တမော သီ
- (၃) ဟော။ ရာဇဥပ္ပတ္တိ ဒေသယီတိ။ သကျမုနိဘဂဝါ ယင် ကျောက် ဗုဒ္ဓ တ
- (၄) လေယ် သကျမုနိ၊ ကီရိသေသော (လှာ ဝ်) ရုပ်ဝိသေသ်တလေယ် (ယော)၊ အင်္ဂါရသော
- (၅) တလေယ် မ နောင် ကု ယိရ်ယာသ် ဇိကို၊ (ပုန...ဝိ) ဝိသေသော (လှာဝ်) ရုပ်
- (၆) ဝိသေသ်တလေယ်ဝံယော၊ သဗ္ဗဘူတာနကမ္မကော တလေယ် မ ဆာန်ညှိန်
- (၇) ဒုတ် သတ် ဂုံလောင်၊ သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော တလေယ် မ ပြေယ် နောင် ဒုတ် သ
- (၈) တ ဂုံလောင်၊ သီဟော တလေယ် မ ရောင် ကေသရဇာဒိသိင်၊ ရာဇဥပ္ပတ္တိ
- (၉) ယင် ကန္တရ် ဝှ ညှိင် မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ မ နောင် ပုန် ပြ ညှာ ဝင်္ဂေါ
- (၁၀) င် ကြေဇသ် စိရ် ယသ် ပရိဝါရ် မ ကး သက် ညး စွာင် ဒသ် ပုံ ရေယ် သု မောဟ်
- (၁၁) ဝေါး၊ ဒေသယိ ဒေသေသိ စိန် ကျင် ဗုဒ္ဓ တလေယ် ဝေါး ဒေသ နာ စုလေား
- (၁၂) တုး နောင် ကန္တရ် ဒိရ်ဒသ် ဝှ ညှိင် မြို့တြိဘုဝနာ ဒိတျဓမ္မရာဇ ဂုံလောင် န်ဂေါး
- (၁၃) မောအ် ဒေ ဝ် ကာလ် ယော မ င ညက် ဗုဒ္ဓ တ လေယ် ဝေါး စု လေားတု

၁ [မုန်—ကီ] [ရွက်ဒင်] ၂ နိဂ္ဂဟိတ-မထင်

လိက်တွဲအမိန့်ယှိယီခင်

- (၁၄) ဓး လာရ် ကန္တရ် ဒိရ်ဒေသ် ဝှ သိုင် မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဝေါး  
နော
- (၁၅) ဝိသေယံ မောဟံ လေား ကာလံ ကျာက် ဗုဒ္ဓ တလေယ်တဘင်သေထံ  
ဇေတ
- (၁၆) ဝနမဟာဝိဟာရံ၊ မဏ္ဍိကံ ဣဒ္ဓိ (မောရ်) ဗုဒ္ဓမမိရ်သာသနကျာက်  
ဗုဒ္ဓ တ
- (၁၇) လေယ်၊ နောရ် မ ကျာက် ဗုဒ္ဓ တလေယ် ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ကုလိလီတု  
ရာဇ်
- (၁၈) ဣဒိ စွသ် စွာမ်၊ သေယ် ချင် အရိမဒ္ဓနပုရ်၊ ယင် ကန္တရ်ဝှသိုင် မြို့တြိ
- [၁၉] ဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဝေါးကျာက် ဗုဒ္ဓ တလေယ် ညာစ် ( စိ ၊ )  
တလေယ်တ္တိရ်
- [၂၀] ဣဒိ၊ ကာလံကျာက်ဗုဒ္ဓတလေယ်တ္တိရ်တ္တိဝိဂေါးစိ၊ နောရ်ဝှသ်ပန်
- [၂၁] ယိယံသ် တုရာဇ် သာကံ သေး တိတ် စုင် မြဟူသောဏ် သေးဘိန်  
အာရ်၊
- [၂၂] ဗောယ် သွရ် စိ ယိယံသ် ဝေါး သေး အာရ် ကိလေားအုတ်တိ  
ဉာက် {တျာလ်} ၊
- [၂၃] ဗောယ် {ဝှင်} စိ၊ အုတ်ဒိသ်ပန်ကးမောယ် လက္ခကောဋ္ဌဝိစက္ကဝါလ်
- [၂၄] သေး အာရ်၊ ဗုဒ္ဓ ဝေါးစိယိယံသ် ဝေါး တုန်လောဏ် မုဒဝါရ်  
ကျာက်
- [၂၅] ဗုဒ္ဓတလေယ်ကု၊ တလေယ် အာနန်ညာစ် အသွရ်ဝေါးလျောရ်  
ယိလ် ကိ
- [၂၆] န္ဒာလ်စင်ကျာက် ဗုဒ္ဓ တလေယ်တုယ်၊ ယုက် သုံစုင် တေယ်သွာ
- [၂၇] ညံ ရောဇ် ဝေါအိမတိလံပ ကိရ်ဤဝေါအိစိ၊ မု ဟတ်ယောသ
- [၂၈] ကံ ဟေတ်ကျာက် ဗုဒ္ဓတလေယ် ဝှလောဏ်သိတ္တိ စ ကးသက်၊ ရော
- [၂၉] ဝေါးတလေယ်အာနန် ညာညိဒ၊ ဝေါးမကျာက် ဝှဗုဒ္ဓတလေယ်ဝး

၁ ကျာလ် - ဖြစ်သင့်သည်။

- [၃၀] ကုတလေယ်အာနန် ရောင်ဝေါအ်၊ အာနန်မော့ရ်စိ၊ ရိသိမောယ်  
မဇ
- [၃၁] မောအ်မိသ္မူ၊ ဇောက်ရိဗ္ဗိ၊ ဇောက်အာနဘာဝ်၊ ဝေါအ်အဘိညာ  
မ္မုန်၊ ကောမ်
- [၃၂] ကုကောန်ဇေယ်ဝပ်ပတိ၊ ကုသိုင်ဇုန်၊ ကုမိဿုကမ္မံဒေဝပုတ်၊ ကု  
ကတက
- [၃၃] ဇံနာဝရာဇ၊ ညွန်ဒံ ချိုင် မောယ်ဇုမောအ်သိသိတ်။ ပ္ဍးဂေါးရိသိ  
မိသ္မူဂေါး { ၂ }
- [၃၄] သ္မုတိ နောရ်ဂေါး၊ သ္မိန်အာရ် ဗြဟ္မလောကံ၊ သ္မုတိ နောရ်ဗြဟ္မ  
လောကံဂေါး၊ ဣိုင် ဒ
- [၃၅] သံသေယ်ချိုင် အရိမဗ္ဗနပုရ်စိ၊ သ္မိုင်ဇုမောအ် ဝူ သိုင်မြီတြိတုဝနာ  
ဒိတျ
- [၃၆] ဓံမ္မရာဇ၊ သျှက်သာသနဇေယ်၊ ရောဗ်ဂေါးမ ကျောက် ဗုဒ္ဓတလေယ်  
ဂးကေလ်
- [၃၇] ဟေတ် ကိရ်ဗြိမ် ဂေါးကု တလေယ်အာနန်၊ ကာလ်ဂေါး  
တလေယ် ဝပ်ပတိ
- [၃၈] ရိုင်အဘိပြိယ် ကျောက်ဗဒတလေယ်၊ ဣရ်လော့ရ်ကျောက် ဗုဒ္ဓ  
တလေယ်ဗ္ဗးစိ၊ ဒး
- [၃၉] သ္မုပြာကတ်အဘိပြိယ်ကျောက်ဗုဒ္ဓတလေယ်ဂေါး( ၂ ) တုန်သ္မာည်  
ရောင်ဝေါအ်၊ တလ်
- [၄၀] မော့ရ်စိ၊ ရိသိမဇုမောအ် မိသ္မူဂေါး ကောမ်ကုဇေယ် ခုက်သေး  
ညွန့် ချိုင်သိသိတ်အဘိ
- [၄၁] ပြာရ် ဝ လံဂးစိစ္စတ္တာ၊ စူတ်ဝပ်ပတိ ရောင်ဂေါးကု၊ ရိသိမိသ္မူ  
ဂေါးကု၊ မညွန့်ကော
- [၄၂] မိကုကု၊ ဂေါးစိ ဝပ်ပတိ ဂေါး အာရ် သုံသိုင်ဇုန်ဗေးဂးရောင်  
ဝေါအ်၊ ညိုင်ဒေ

---

။သိသိတ်-ဖတ်နိုင်သည်။

- [၄၃] ဝတောင်၊ ယင်အဘိ ပြာယ် ကျောက် ဗုဒ္ဓ တလေယ်စိ ဗေး နှင်န အန္တုလ်၊ ယင်ရိသိမ
- [၄၄] ဣမောအ် ဗိသုမ ဇောက် ရိဒ္ဓိအာနဘာဝဂေါး၊ ကောမ်ကုယေ စိဒေးညွန့်၃။
- [၄၅] င်သိသိတ်၊ ခေယ်ကာလ် ဂေါးစိအုတ်ခေယ် သင်္ဠင်ရိသိ ဗိသုဂေါး ဗေးဗျာပါ
- [၄၆] ရ၊ ရိသိဗိသု၊ ဂေါး ဒေးညွန့် ၃။ သိဂိတ် ဂေါး ဗွေး၊ သျှတိနောရ် ဂေါး၊ ခေယ်၃။ အ
- [၄၇] ရိမဒ္ဓနပုရ်၊ ဒေးသွယ်ဝူသိုင်မြီတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ သျှက်သာ သန ကျာ
- [၄၈] က် ဗုဒ္ဓတလေယ်၊ သိုင်ဒေဝတာဝ်၊ ခေယ်ကာလ် သင်္ဠင်ဝူသိုင်မြီတြိဘုဝနာ ဒိ
- [၄၉] တျဓမ္မရာဇ ဂေါးလေး၊ ခေယ်သင်္ဠင်ပုန်လေး၊ ကုဗျာပါရ် ကေလ် အုတ်ကုကာ
- [၅၀] လ်၊ ရောဝဂေါးကျောက် ဗုဒ္ဓတလေယ် ကိန်ကန်ကု တလေယ် ဂဝံ ပတိ၊ ခေယ်
- [၅၁] ကာလ်ဂေါးတလေယ် ဂဝံ ပ တိ နှင် အဘိ ပြာယ် ကျောက်ဗုဒ္ဓ တလေယ် န အန္တု
- [၅၂] လ် ဗွေး၊ တလေယ် စွန် ချာန်တူယ် တိန်အာရ်တာဝံတိင်၊ အုတ် အဘိပြာယ်ကျောက်
- [၅၃] ဗုဒ္ဓ တလေယ်စိ၊ တလေယ် ဂဝံ ပတိ ဂုရင် ခေယ် သိုင် ဣန် တလေယ် ဂုရင်
- [၅၄] ကေလ် သိုင် ဣန် ဗွေး တလေယ် စိသ် တုန် ဇေတဝန မဟာဝိဟာရ်၊ ကမာရ်

(၁)

- [၁] လောအ် နောရ် ဂေါးစိ၊ ကျာက်ဗုဒ္ဓတလေယ်အာရ် နိဗ္ဗာန်သေယ်  
ချင် ကုသိ
- [၂] နာရ်ဒ၊ ကဖာရ်လောအ်နောရ် ကျာက် ဗုဒ္ဓ တ လေယ် နိ ဗ္ဗာ နှ၊  
တလေယ် ဂ
- [၃] ဝံပတိ တူန်တိန်တာဝတိင်<sup>၁</sup> မောယ်လေးတူန်ဒ၊ ယင်ကန္တိရ်ဂူသိုင်ခြံ
- [၄] ဩဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ၊ တလေယ် ကိန်ကာလ်ဗောယ် ဗိဗ္ဗာရ်  
ကု သိ
- [၅] င်ဣန်၊ သိုင်ဒေဝတာဝ်ကု<sup>၂</sup> ရှိုင်ဒ၊ နောရ်ကျာက်ဗုဒ္ဓတလေယ်အာရ်  
နိဗ္ဗာ
- [၆] နှ၊ ကုလိမောယ် လိုမ်<sup>၂</sup> တုရောဝ်ညှိပိစ္ဆိမ္မာရ်၊ ယင်ရိသိမဏမောအ်ဗိ
- [၇] သူဂေါး၊ သွင်ဂူသိုင်မောယ် မဏမောဏ် ခြံ ဩဘု ဝနာ ဒိ တျ  
ဓမ္မရာဇ
- [၈] သေယ်ချင်အရိမဒ္ဓနပူရ်၊ ယင်သာသန ကျာက်ဗုဒ္ဓတလေယ်စိ၊ ဝူ
- [၉] သိုင်ခြံဩဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါတ် မသျှက်၊ ယင်ယသ်ဝူ
- [၁၀] သိုင်ခြံဩဘုဝ နာဒိတျဓမ္မ ရာဇ ဂေါးစိ အုတ် ဇိနောကံဇမ္ပုဒိဝ်  
မုလေး
- [၁၁] သေးဩကတ်၊ {မိဂုး} ဝူသိုင်ခြံဩဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါးဒိရော
- [၁၂] ဝ် ဗိရ်သေယ်ကု၊ ယင်သီလဓမ္မဒုမ်ဟိစိ ဝူသိုင်ခြံဩဘုဝနာဒိ
- [၁၃] တျဓမ္မရာဇဂေါးဩဘုဝနာဒိအုတ်ဒုသီလ်မဒ္ဓသ်မသ်<sup>၂</sup> နသီလ်ဒုဟိ
- [၁၄] စ် မဒ္ဓသ် မမိလ်ဂေါးဝူသိုင်ခြံဩဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး
- [၁၅] ညိုညို ဒုဩလ်၊ အုတ် ကာယဒုစ္စရိတ် ဝစီဒုစ္စရိတ် မနောဒုစ္စရိတ် မ
- [၁၆] ကး စ္ဗူ နသီလ်မစ္စး မဒ္ဓသ်ဒုဂ်ဝူသိုင်ခြံဩဘုဝနာဒိတျဓမ္မ
- [၁၇] ရာဇ ဂေါး ဩဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ၊ ယင် ဒေဝတာဝ်မဒ္ဓင် သုဇင်တေယ်ညး
- [၁၈] ဝံလောင်၊ ဝ် စိရ် စုန်ဒေဝဘာ ဝ်မတျုယ်နဗဠါ ရောဝ်ညး{ပုမ}<sup>၃</sup>

<sup>၁</sup>တာဝတိင်-ဖတ်နိုင်းသည်၊ <sup>၂</sup>လိုမ်-ဖတ်နိုင်းသည်၊ <sup>၃</sup>ပုပ-ဖတ်နိုင်းသည်။

- [၁၉] သင်္ကြင်ကု်ဒေးသွသင်္ကြင်ဝူသိုင် ဇြီတြီဘုဝနာဒိတျဗ္ဗရာဇ
- [၂၀] ဂေါးအုတ်ဇိနော်ကရာသဝူ သိုင်ဇြီတြီဘုဝနာဒိတျဗ္ဗရာဇဂေါးစိ
- [၂၁] ယင် ကု်လစ် မဒ္ဓသ် ဇိလံ ဂေါး ညွး သက် ဝေလ်၊ ယင် သတြါမ ဒ္ဓသ်တြင်
- [၂၂] သုံတုံ ဂေါးစိ ညွးသက်၊ ဒေးသို့ညွာရ်ရောင် မဟာသမုဒြ ကုံ၊ ယင်ပုမိ<sup>၁</sup>
- [၂၃] စ် ဝူသိုင်ဇြီတြီဘုဝနာဒိတျဗ္ဗရာဇ ဂေါးစိပြသ်ဒေးသွပျက်ပိဉ်၊
- [၂၄] ညှင်အရိမဒ္ဓနပုရ် ဂေါးစိ ကာလ်သတြါ ဗုံ ရှက်ဂေါးဒေး သို့ဉ်
- [၂၅] ၊ ယင်မ္ဗးကိကုံလ်ပန် မတောင်ဒေယ်ချှင် အရိမဒ္ဓနပုရ်မဒေသ်ဇ္ဇူ
- [၂၆] ယ် ဗောယ် ညှင်ဂင်မအာရ် ဒေသ်စွာင်ဂေါး၊ နယိယံက်ဒိဟံတ် ဝိရ်<sup>၂</sup>
- [၂၇] ဝူသိုင်ဇြီတြီဘုဝနာဒိတျဗ္ဗရာဇဂေါးစိ၊ ပြသ်ဒေးတဂေါးသွာ
- [၂၈] သ် တိန်ဒက်ဒေးသိုင်ဒေယ်ချှင်အရိမဒ္ဓနပုရ်တူန်၊ ယင် ရံစ
- [၂၉] တ် ညးမစာက်နောရ်ညးရံလောသ်ဂုံလောင်၊ နပုန်အာရ်<sup>၃</sup>
- [၃၀] တိတုံယ်န မောယ် တြီစိတ်<sup>၄</sup> မဒ္ဓသ်တေယ်၊ ဝူသိုင်ဇြီတြီဘုဝနာ
- [၃၁] ဒိတျဗ္ဗရာဇ ဂေါးသို့က် ဒုဩလ်၊ ယင်သိနောရ်ညးမဒ္ဓေယ်
- [၃၂] ပုမသ် ဂုံလောင်၊ နပုန်အာရ် တိတုံယ်န ကရုဏာမဒ္ဓသ် ဒက်
- [၃၃] ဩာစ်ဒုဩလ်၊ သိုင်ဒေဝတောင်၊ ယင်ဝူသိုင်ဇြီတြီဘုဝနာဒိ
- [၃၄] တျဗ္ဗရာဇ ဂေါးစိ၊ နတေယ် ဩမိညေလ်ပူင်(တွာင်)<sup>၅</sup>ကုမ
- [၃၅] ဟာဇန်ဂုံလောင်၊ နတေယ်ဇိညိုလ်ကြိယာ ညိုက်အန္တက်ကုမ္ဗး
- [၃၆] ဂုံလောင်၊ အုတ်မဟဇန်စိရောင် ဇာာန်မတောင်ပေယ်ဖြ်သ်အ
- [၃၇] မ္ဗော၊ ရောင်ဂေါး ဝူသိုင်ဇြီတြီဘုဝနာဒိတျဗ္ဗရာဇ ဂေါးညှင်

---

<sup>၁</sup> ပုမ<sup>၁</sup>-ဖတ်နိုင်သည်။ <sup>၂</sup> ဝိရ်-ဖတ်နိုင်သည်။ <sup>၃</sup> ပုန်အာရ်-ဖတ်  
 နိုင်သည်။ <sup>၄</sup> {ဆ} ၄၁ ရှ <sup>၅</sup> တွာင်-ဖတ်နိုင်သည်။ {ဃ} ၄၉ ရှ



(၈)

- {၁} သွက် ပေါက်ကေလ် ကု {မဟာဇန့်ဝံလောင် } ..... ဝုသ္မိ
- {၂} င် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ { ဝေါး } ..... ဝုသ္မိ
- {၃} ဝ ပုမတ် ခေယ် မဟာ အဝိစိ° { ဩက် } ..... ဝုသ္မိ
- {၄} ဝရံ၊ ယင် သက္ကာရ် အုတ် ညးမ { တာဝ်ခေယ် ချိုင်အရိမဒ္ဒနပူရ် ဝေါး } ဝုသ္မိ
- {၅} င်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဝေါးသျှင် ..... { ရော }
- {၆} ဝ ဂကိ မိန်ငလ် ထရ် မညိန် စိန်စောန် ကုရတ် { ဝ } သိုင်ဇြိတြိဘုဝနာ
- {၇} ဒိတျဓမ္မရာဇဝေါး သွိုင်လေား တံးး ၊ ကောန်လျှတ်သိုင် { ဝံလောင်မနောမ် }
- {၈} မိမိလ် ရောပ် မိမိလ်ပွါဝ် မွိရ် ၊ မနောမ် စိရ်ဟယ်ရောပ် { စိရ်ဟယ် } က
- {၉} နှရ် သိုင် ဣန်မဇုမောအိအလဗ္ဗုသာ ဝေါး မသျှိုင်ရိဝိလ် ၊ နောရ် ချိုင်ဒ်
- {၁၀} ပေါးကောန်လျှတ် သိုင်ဝံလောင်မဂ္ဂိနရတ်မကးမောယ်ပြကာ
- {၁၁} ရ်မဒိန္ဒရ်တျင်ဝံတင် { မ } သျှိုင် ၊ တိရ်ဝိလ် ၊ ယင်ဝုသ္မိင်ဇြိတြိဘုဝနာ
- {၁၂} ဒိတျဓမ္မရာဇဝေါး { ချောင် } ° ခေယ်သီဟာသနမညိ { န် ကိန္ဒ န } °
- {၁၃} ထရ် မစိန်စောန် နရတ် သ္ဗုနဘပ် စိရ်ဟယ်ကိမ့်နံ ကောန် { လျှတ်သျှိ } °
- {၁၄} င်ဝံလောင် မတ္ထိုင်နောရ် ချိုင် ဒ် ပေါးယင်ချိုင် အရိမ { ဒ္ဒနပူရ် } °
- {၁၅} မနောမ် ကျောက်ဇြိ ဝေါးသ္ဗုနောမ်ကုယံသိ°၊ သိုင်ဒေဝ် { တာ } °
- {၁၆} ဝ ၊ ခေယ် ကာလ် ကိမ့်နံ ဝုသ္မိင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဝေါး

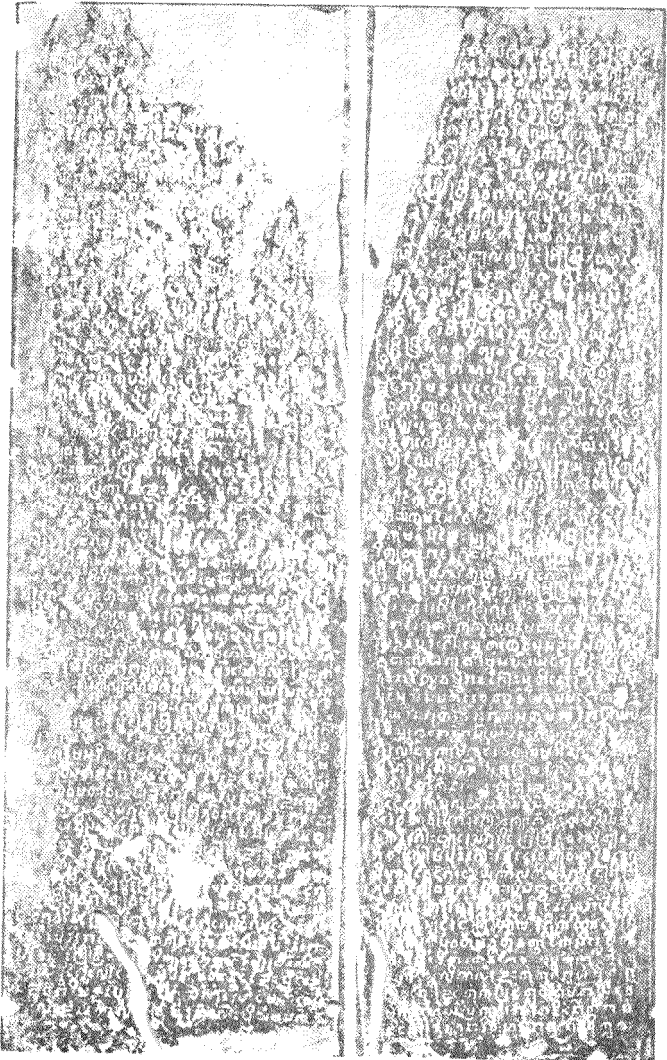
---

° အဝိစိ ၊ အဝိစိ၊ အဝိစိ - တရုဒုဖတ်ခို၊ သည်။ ၊ သျှိုင် တိရ်ဝိ ဝံ - ဖတ်ခိုင် သည်။ ° ဝေါ့ဝ် - နှင့်တူ၏။ ° စာကြောင်း ၁၂ - ၁၅ - အဆုံးစွန်တွင်း တွင်းအက္ခရာတို့ကို မိတ္တူ ကျေသက်စီမံ ယူသည်။ ၊ ယသံ ၊ ယသံ - နှင့်တူ၏။

ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာ။

( ဂ - မျက်နှာ )

( ဃ - မျက်နှာ )





- {၄၀} ယ်ပြာသာဒ် မသဒိမ် ရောင် ဝေဇယန္တ ပြာသာဒ်မသွင်လိုင်<sup>၁</sup> မ
- {၄၁} ဒမ် မုကုတ် ရတ် ချင် အရိမဒ္ဒနပူရ် သျှင် { ရိန္နဲကံ }<sup>၂</sup> ပိရ်ပိဉ် ကိပိန်
- {၄၂} အုတ် မြောင် မတောင်သေယ်ချင်အရိမဒ္ဒနပူရ်ဂေါး ခေး တွေး
- {၄၃} သွင်သွယ်သံပတ် ရှင်ဂွသိုင်ကြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဓေး
- {၄၄} သွင် သေယ် စိုသ် {ရစ်ကြောက်ပါင်ပန် }ယင် သွယ်သံပတ် မ ရော
- {၄၅} ဝ် ဝေါအ် စိ ဌး ပပုန်ထွာရ် ဒ<sup>၃</sup> ဝေါးမဂေါအ် ခေးသျှိန်ကွေးရော
- {၄၆} ဝ် ဝေါး စိ ခေး သွ<sup>၄</sup>ပိဉ်အာရ် ၊ အုတ် မဟာဇန်ဂုံလောင်စိသွင်
- {၄၇} သေယ် ဒိန္နု ဒိန္နောန်ဂွသိုင်ကြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ၊ ယင်ဂွ
- {၄၈} သိုင်ကြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဌးသက် ညး<sup>၅</sup>မသွယ်သုမေားသျှ
- {၄၉} စး ရောင် ဒိန်လေထရ် တ မဟာဇန်ဂုံလောင် ၊ ယင်ချင် အ
- {၅၀} ရိမဒ္ဒနပူရ်ရောင်မ ..... တက်န<sup>၆</sup> တွက် ပိသေယ်ပန်ရေား
- {၅၁} ဒဂွသိုင်ကြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဂေါး သုရမိန်<sup>၇</sup> ၊ ယင်
- {၅၂} ကောန်သိုင်ဂုံလောင်စိ.....သံပတ် မထိန္တင်ခေးသျှိင်ခေး
- {၅၃} ယ်ချင် အရိမဒ္ဒနပူရ် ၊ { ယင် }ဂုံ ညှိရ် ဂုံလောင်မလ္လော
- {၅၄} မ် သီလ်သေယ် ကာလ်သတြိ { ဗု<sup>၈</sup>ရက် }ဂေါးသျှိဉ် မ သက်

( ယ )

- (၁) ..... နိမိဟာရ် ကုံကုံ ၊ နပိရ်ဂွသိုင်ကြိတြိဘုဝ
- (၂) နာဒိတျဓမ္မရာဇ ဝေါး ၊ ခေးသွင်တုန်သေယ်မိဟာရ်ကုံကုံ
- (၃) ..... ဝေါးသျှိန် ချက် ပုံပိဉ် သီလ် ၊ ယင် ရာသ်
- (၄) ( တွာဉ်ဂုံလောင် ) မလိဉ်ဂွ သိုင် ကြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မ
- (၅) ရာဇ(ဝေါး )သျှိန် ကန္တံထိစ် နောရ် တုံလာရ်ခဝလ် ၊ ယင်ချင်အ

---

<sup>၁</sup>လိုင် - ဖတ်နိုင်သည် ၊ <sup>၂</sup>ရိန္နဲကံ - ဖ၊ နိုင်သည်။ <sup>၃</sup>ပုဒ်  
မ ဖြစ်နိုင်သည် ။ <sup>၄</sup>ဌာန သွက် ညှိတ် ( ဋ္ဌ၊ ဝဒင် ) <sup>၅</sup>မ - နှင့်တူ၏။  
<sup>၆</sup>ဒုပိန် - ဖတ်နိုင်သည်။

- (၆) ရိမဒ္ဒနပူရ် ဂေါး သိသုဘိက်သွားသက်ဥပဒြေၼ် ၊ အုတ် မ
- (၇) (နတ် မတောင် ) ခေယ် ချၼ် အရိမဒ္ဒနပူရ် ဂေါး ကောမ်
- (၈) (ကုဝု) သိုင် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ သျာသ် န ရိဒ္ဓိ
- (၉) .....ခေးသွေင် အကုသလကမ္မံပထစသ် ၊ သျှန်
- (၁၀) ချၼ် ပံပိည် ကုသလကမ္မံပထ စသ် ၊ ယင် မနသ်
- (၁၁) ဂံလောင် ခေယ် ကာလ် ဝုသိုင် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျ
- (၁၂) ဓမ္မ ရာဇ ဂေါးကျၼ် ခေး သေ့ဘက်ရိဒ္ဓိ ရောင် ဒေဝ
- (၁၃) တာဝ် ကံ ၊ ယင် ချၼ် အရိမဒ္ဒနပူရ် မဒသ်တိရ်
- (၁၄) တာဝ် ဝုသိုင် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဂေါး
- (၁၅) ..... စိသ္မုရ် တိန်ဟိရ် န ရ တွ ကြေ ၊ ယင် ဝုသိုင်
- (၁၆) င်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဂေါး ဩဘနာ
- (၁၇) မိစ် သဗ္ဗညုတညာဏ် ၊ အုတ် ညး မတောင် ခေယ်
- (၁၈) ချၼ် အရိမဒ္ဒနပူရ်ဂေါး ကောမ်ကု ဝုသိုင်ဇြိတြိ
- (၁၉) ဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဩၼ် ထိစ် ခေယ်ရတုကြေ
- (၂၀) ယ် ၊ သွပု ဇာဝ် ဣဇေယံ ပုရေယံ ခြေ့သ် ကျာက်
- (၂၁) ဗုဒ္ဓ တလေယ် သဒ္ဓ မှံ ကု တလေယ် သဗ်ဂံ
- (၂၂) လောင် ၊ ယင်ညး မ ဣဇေယံ ပုရေယံ ရ တွ ကြေယ်
- (၂၃) မကုဇိးသဒ္ဓမှံ မောယ် သိ ကော်ဘိ ကုဒေဝတောင်ဂံ
- (၂၄) လောင် ကံစိ ခေး သျှလာည် ၊ ဒေဝတောင် ဂံလောင်စိသျှ
- (၂၅) လာည် ဘမနသ် ဝေလ် ၊ ဒေဝဇာဝ် ဂံလောင် စိ သ္မော
- (၂၆) ဝ် ကု မနသ် ခေး သွ သဗြင် ဝုသိုင်ဇြိတြိဘုဝနာ
- (၂၇) ဒိတျဓမ္မရာဇဂေါး ၊ ခေယ် ကာလ် ကိပိန်ဝုသိုင်
- (၂၈) ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး ၊ ယင် ချၼ်အရိ
- (၂၉) မဒ္ဒနပူရ် မဒသ် ကန္တဝိရ် ကျ်ဇြိဖြံဟာယ် ဂေါး

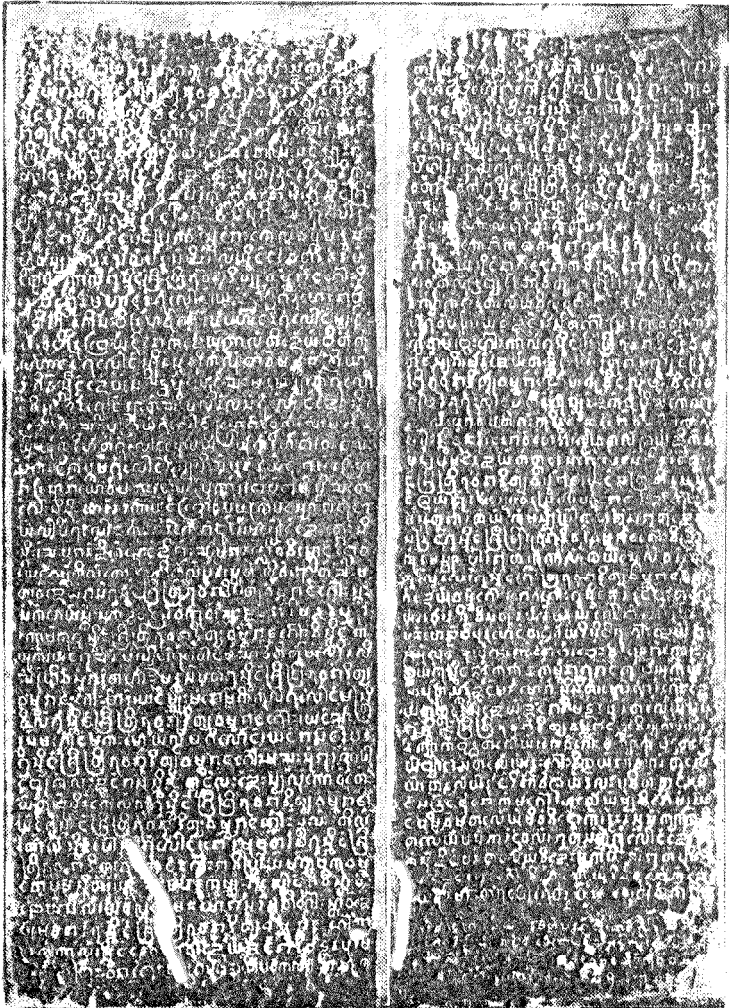
- (၃၀) ဩဗန်<sup>၁</sup> ဖာရ၊ တိ န္ဓသတြ၊ရုံလောင် မိ သက်သွယ် ကုသိင်
- (၃၁) ( ရာဇံ ) အုတ် ကိကျိုလ် ပန် မ တာဝ် ခေယ် ၃၂၆ အ
- (၃၂) ရိ မဒ္ဒနပုရ် ဂေါး ညွှတ် ထေစ်သွယ် ဥပါသ်ကျောက် ဗု
- (၃၃) ဒွ တလေယ် ကုမ္မံ ယယ်၊ ယင်ဂူသိုင်ခြံတြိ
- (၃၄) ဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါးသျှုတ်နောရ် ဒိဒိသ် ဂေါး
- (၃၅) သျှိုင် သွယ် သံပတ် ဒေဝတာဝ် မနသ် မ ဇောက် ခေ
- (၃၆) ယ် ရိန်အုတ် ဒိဒိသ် အုတ်သတ် မ အာရ် အပါယ် ပ
- (၃၇) န် စိသျှုတ်<sup>၂</sup> နောရ် အပါယ် ပန် ဂေါး၊ အုတ်လောက်
- (၃၈) ရုံ လောင် ကောမ်ကု ဒေဝတာဝ် မတိန်လုမ် ခေယ်
- (၃၉) သသိာရ် မဒ္ဒသ် မဟာသမုတြိ မကားသက် စိ ဖြိုက်
- (၄၀) တိလ်ခောက် ဂေါး (၊ ) ခြိုက် ခေယ် သဒ္ဒ မုမဒ္ဒသ်
- (၄၁) ကွင် ဇုံနောက် သျှု လူင် ခေယ်စူဝိသ်နိဗ္ဗိာန် ဝံရေယ် ၊ သိ
- (၄၂) င် ဒေဝတာဝ်၊ ရောင်ဂေါးဒကျောက် ဗုဒ္ဓ တလေယ် မဒ္ဒ
- (၄၃) သ်ကန္တ၊<sup>၃</sup> ဂေါးဗျာဒေသ်ဂူသိုင် ခြံတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မ
- (၄၄) ရာဇ လ္လောမ်ပုန်ဂေါး ၊ သိုင်ဒေဝတာဝ်၊ ကံဂိုင်ဝေလ်
- (၄၅) ပိဟာရ် စွေင် ဂံ၊ ခေယ် ကာလ်ကိမိုန် ဝူသိုင်ခြံတြိ
- (၄၆) ဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဂေါး၊ ပွိသ်တွင် ပ္ဂါဝ်သစ္စ၊ရုံလော
- (၄၇) င်- လ္လောင်ဖာရ၊ မနသ်ဒျက်မသ္မိုင်နသ္မောအ်ပင်(၊ ) ဝိ
- (၄၈) က်ကု သွင်ရင်ကြိယာ ထရ်ဗြိုက် ကောသေရ်သွ
- (၄၉) သိုင် စက်<sup>၄</sup>၊ သုံဝတ်မစ္စုတ်စတွင် ကုသိန္ဓေင်တ
- (၅၀) ဂေါး စိသ္မိန်စိတ်ထေစ် ရောင်ညးပျူကု<sup>၅</sup> ၊ အုတ်ဂှတု
- (၅၁) စိ သက် သျှုလိ ကာဂီဒေးကံကံ (၁) အုတ်ခို<sup>၆</sup> ၊ ရုံ
- (၅၂) လောင်နောရ် ၃၂၆၈ ကိုခြင်ဏ္ဍိုင်တုမ်ဝါ ဂံဇုံဝိ
- (၅၃) န်မကား မေယ် ပြဟး ရ်၊ အုတ်ဇိနောက် ခေယ်
- (၅၄) ဝူသိုင်ခြံတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဂေါး စိတ္တံစာ

<sup>၁</sup>(၃)၅၁ နိုင်းရှည်<sup>၁</sup>နက်-ဟုဒိဗျာဒ်ဖတ်နိုင်သည်း<sup>၂</sup>ကိန္တု-ဖတ်နိုင်သည်း

ရွှေစည်းခုံမွန်ကျောက်စာ။

( င - မျက်နှာ )

( စ - မျက်နှာ )



(c)

- (၁) ရ် စွမ် လေး ခြေယ် သျှါရ် ၊ အုတ်ကု ကာလ်ဩြာ်အ် သျှါကံ<sup>၁</sup> ဝိည်၊
- (၂) ခေယ် ရာသ် ၇ ခိုင် ခြီတြီဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇဂေါးစိ
- (၃) သိုင်ဒေဝတာဝ် သျှောင်စိင် ကွေးပြင် ဇ္ဇောင် 'စွဝ်ကံ ဗစေ
- (၄) အ် တျာင်၊ ကောန်သိုင်ကောန် ညး ဇ္ဇောက် ဝံလောင် ယင်
- (၅) ကြိယာပုဝိည် ခေး ဧွေးစိထရ်ဩည် စောမ် ယင် မ္ဗး ဝံ
- (၆) လောင် မ ကး ခြိုင် တိခြင် စိ ခေး ဧွေး သွ တိခြင် ပိရ်နိုက်<sup>၂</sup>
- (၇) ဧွောရ် စိင် သို့ ခေး ဧွေး စိ ဣမိရ် ကုဇ္ဇောက် စောမ် ၊ ၇၅ိုင်ခြီ
- (၈) တြီဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး စိ သိသုဂ်း ညး ဝံ လောင်
- (၉) သင် ( အရိယ် ) ဒုံ ပေါး ပြကာရ် သျှါရေး ကေလ် မွဲ မဒွမ်
- (၁၀) ပှါဝ် သွ မလ်န သိလ် မဒွမ် ဝိ မိလ် ၊ သိုင် ဒေဝကာဝ် ဒင်
- (၁၁) ထေယ် ကာလ် ၇ သိုင် ခြီတြီဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး ဒိ
- (၁၂) ချု ဝိဇ္ဇောန် မဟာဇန် ဝံလောင် ၊ ယင် ဝိဒြါ အနုမောဒနာ ဝိ
- (၁၃) ခြါ တိဟိုန် ကိသံး ဝိဒြါ သာဓု ကာရ်မ မဟာဇန် ဝံလောင် သွ စိ
- (၁၄) ရောဝ် ဝိဒြါ ပြေယ် ဇုံနောက် ခေယ် ကာလ် တိခေယ် ဝိ တံ<sup>၃</sup> ကံ
- (၁၅) ၊ မဟာဇန် ဝံလောင် သို့န သူစရိတ် လုံစာမ် မဒွမ် ကြိယာ
- (၁၆) ဒုံ ဟိစ် သိုင် ခေယ် သဒ္ဓ မွဲ ၊ ယင်ညး မ အန်ဒြါတ် ဝံ လော
- (၁၇) ဝ် စိ ဣန်<sup>၄</sup> ဇ္ဇောင် ဒြါတ်ညး မလိန်လသ် ဝံလောင် ခေး သျှါရ်
- (၁၈) ဝေါ်အ်<sup>၅</sup> ၊ ညး မဇ္ဇာယ် ဝံလောင် ဩြာ်အ် ဝေလ် ညးမအန်
- (၁၉) ယိယျက် ဒိ တံတ်ဝံလောင်သျှောင်ယိယျက် ဒိတံတ် ၊ ယင်ညး
- (၂၀) မကးဇိတ် မ္ဗမ် ဝံလောင်စိ သျှါဝိည် ပုန် ခုယ်<sup>၆</sup> ဇုရာမ် န ဩြာ်
- (၂၁) အ်ဩြာ်အ် ယောဝ်မကး မောယ်ပြကာရ် ၊ ဇာဝ် ဇာဝ်<sup>၇</sup> သို့ညးတ

---

<sup>၁</sup>သျှါကံ - နှင့်တူ၏ 'ဇ္ဇေါင် - နှင့်တူ၏ 'ပိရ်နိုက် ၊ သိရ်နိုက် - ဖတ်နိုင် သည်။  
<sup>၂</sup>ဝိတံ - နှင့်တူ၏ 'ဣန် - ဖတ်နိုင်သည်။  
<sup>၃</sup>မောအ် {ဗြက်ဒင်}  
<sup>၄</sup>ပုနုယ် - ဖတ်နိုင်သည်။  
<sup>၅</sup>ဇာမ် - နှင့်တူ၏ ကိကိုလ် - နှင့်တူ၏။

(၂၂) ဂေါး သိသိုး ဖာရ်နရတ် ၊ ယင် မြောင် ပျူမဒုက်မသျောဒ် တုံစာ  
 (၂၃) ယ် လာမိ ရုံလောင် ကု န ရိရ် ဂေါးဒ် ငျယ် မဇ္ဈိုင်ဒေးမတ္တးသိ  
 (၂၄) သိုး ၊ ညး မအန် ခိုက် သ္လောင် ခိုက် ၊ ညးမအန်ဇ္ဈောင်စိသ္လောင်  
 ဇ္ဈောင်

(၂၅) ၊ ယင် ဓမ္မံတိလ်တောင် ကိကိုလ်<sup>၁</sup> ပန်ဗ္ဗေတ် ထိပ် ၊ အုတ်ညး မ  
 (၂၆) တောင် ခေယ် ရာသ် ဝူသိုင် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး ညး  
 (၂၇) သက် ဘောင် ညး သက် ဥပဒြေင် ၊ အုတ်ညး ချိုင် အာရိမဒ္ဒနပူရ်  
 (၂၈) ကောမ်ကုဝူသိုင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါးစိသ္လိုင် အာ  
 (၂၉) ယုက် ၊ ယင်ရုံ ဤရ် ပဏ္ဍိတ်ရုံလောင်မညာပ် တိတုံလ် ရိန်လ်  
 (၃၀) ည် ဒုံဟ် သံအုရ်တဂေါး မဇ္ဈိသ်မတ် ဝူသိုင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျ  
 (၃၁) ဓမ္မရာဇ ဂေါး ဇာရ် ၊ ယင် မ္ဗး မနောမ်ကိကိုလ်<sup>၂</sup> ရုံလောင်မဇ္ဈိုင်<sup>၃</sup>  
 (၃၂) စိလ် ဝူသိုင် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး ၊ ယင်ညး  
 (၃၃) ရှုသ် မဂေါင် မကး မောယ်လှိမ် ရိ လောင် ၊ ယင်ရာသ်ဇန ပဒ်<sup>၄</sup>  
 (၃၄) ဝူ သိုင် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး မညး သံအုရ် ရုံလော  
 (၃၅) င် ဗုရက်<sup>၅</sup> လး ချိုင်ရာသ် သိုင် စွာင် လးဒေး သု လုကောင် တေ  
 (၃၆) ယ် တူယ် သ္လိန်<sup>၆</sup> ကေလ်ကုဝူသိုင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ၊  
 (၃၇) ယင်ဝူသိုင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါးည္ဗလ် တိလ်  
 (၄၀) တောင် သိုင် ပေါရာန် ရုံလောင် ၊ နောရ် မုခဝါရ်ဝူသိုင်ဇြိ  
 (၃၉) ဩတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး အဘိပြိယ် မကျမ်<sup>၇</sup> ကုဓမ္မံ  
 (၄၀) စောမ် မဃ္ဇိတ် ၊ ယင် ညးမဂဏ် မ္ဗးရုံလောင်စိသ္လိုင်  
 (၄၁) ခေယ်သိလ် ၊ ယင်ပြု ဇ္ဇာ မဇ္ဈမောဒ် သရသုတီဂေါးည္ဗာပ် ခေ  
 (၄၂) ယ် မုခဝါရ် ဝူသိုင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး အ  
 (၄၃) တ် ကုကာလ် ၊ သိုင် ဒေဇတာပ် ၊ ခေယ်ချိုင်အာ<sup>၈</sup> မဒ္ဒနပူရ် မ

---

<sup>၁</sup> ကိကိုလ် - နှင့်တူ၏ <sup>၂</sup> ကိကိုလ် - နှင့်တူ၏ <sup>၃</sup> ဇနပဒ - ဖတ်နိုင်သည့်  
<sup>၄</sup> ဗုရက် - ဖတ်နိုင်သည့် <sup>၅</sup> သ္လိန် - နှင့်တူ၏ <sup>၆</sup> ကျမ် ( ပွက်ဒင် )

(၀)

{၁} ညွှာမ် ကျောက် ဖြိုဖြိုဟယ် ဂေါး ယင် ကိပုံန့်၊ မ စူး နောင်

{၂} ဒိဟင် ဗုံဟောက် ဂေါး ဝှုသိုင် ဖြိုဖြိုဘုဝနာဒိတုဓ

{၃} ဣရာဇဂေါး ဂျိန္ဒါ မိန္ဒောန် ၊ သိုင်ဒေဝတာဝ် ရောဂ် ဂေါး  
ယော

{၄} အုတ် ခေယ် သင်္ဃိုင် ၊ ဝှုသိုင်ဖြိုဖြိုဘုဝနာဒိတုဓရော

{၅} ဇ ဂေါး ခူး သျှန် ယုက် ပုမယ် ကုံ စိပြန်ပြန် ယေ

{၆} ဝိဟာရ် ကေလ် ကု' ကု' ဩရ် ကု' မိနံသ် လးငိတ်၊ သိုင် ဒေ

{၇} ဝတာဝ် တ ဝှုသိုင်ဖြိုဖြိုဘုဝနာဒိတုဓရောဇ ဂေါး

{၈} ကောမ် ကု ပရိသတ် ကု' ဖြေား ဟျိဝ် ဇိရ်ဟာန်' ၊ ကာလ်မော

{၉} ရ် စိရောဂ်ကာလ် တုံလာရ် ကု' ကု' ပသု မေဟ်' ၊ သိုင် ဒေဝတာ

{၁၀} ဝ် ကု' ကောက် ကတကမ္ပုံနာဂရာဇစိ ကု' ဂးရောဂ် ဝေါ

{၁၁} အ် ၊ ဟယ် သိုင် { နာဂ } ၊ ဇုံနောက် ၊ ဝိရ် ( ၊ ) ၊ ဇုံနောက် ၊  
ရိဒ္ဓိ အာန

{၁၂} ဘာဝ် တိလုံ ခြဗျ တိ တံာဝ် ကျောက် ဖြို ၊ ခူး သျှန် ၊ တုမိ သာသ

{၁၃} နကျောက် ဗုဒ္ဓ တလေယ် စိကု' ပ မိ ဗောယ် ပိဟာရ် တလေ

{၁၄} ယ် ဝပ်ပဟိ ၊ ယင် ချိုင် သိသိဟ် ဂေါး ဩရ် တာဝ် { လူ } ဇာရ်

{၁၅} ဣံ စွမ် ၊ ခူး ဂေါး ကာလ် ဝှု သိုင်ဖြိုဖြိုဘုဝနာဒိတုဓရော

{၁၆} ရော သွ ကိပုံန့် ခေယ် တတ္တ ဒေသ် ၊ အုတ် ရာသ် ဝှုသိုင် ဖြို

{၁၇} ဩဘုဝနာဒိတုဓရောဇ ခေယ်တုံစိင် လုံဗျးစိရောဂ် ၊

{၁၈} လုံရေ ဆုဂုံလောင် မတိန် ကု' သျှန်၊ ကု' ပုံဒိည ကေလ် ၊

{၁၉} တလေယ် ဝပ်ပဟိဂး ကု သိုင် ဣန် ရောဂ်ဂေါး ၊ ကာလ်

{၂၀} ဂေါး သျှန် ဣန်ဂး ရောဂ် ဝေါအ် ၊ လွာဂ်တလေယ် ၃ ၊ က' ၊ {၁}

{၂၁} မ သွ ပု မင် ခေယ် တတ္တ ဒေသ် ဂေါး ပခေယ်တိတံာဝ် ဝှု သျှိ

---

° သိင်္ဃိုင် { ဝိတ္တု } ၊ ၊ ကု- ဖတ်နိုင်သည် ၊ ၊ ဇိရ်ဟာန် - နင့်တု၏။  
° သုမေး { ဝိတ္တု } ၊ ၊ နာဂ် { ဝိတ္တု } ၊ ၊ ဇုံမောက် { ဝိတ္တု } ၊ ၊ မိတ္တု ၂ မရိ  
° သျှန် { ဝိတ္တု } ၊ ၊ သျှန်၊ ကု { ဝိတ္တု } ၊ ၊ ၊ သိုက်-ဖတ်နိုင်သည်။

- {၂၂} င် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ၊ ယင်သတြ၊<sup>၁</sup> တိန္ဒ မ ဟိတ္တိ၊<sup>၂</sup>
- {၂၃} င် ဇေယက<sup>၃</sup> ဒမသ္မောဝ် ဒုဩလ် ၊ ယင်<sup>၄</sup> အတသ် ဥုင်ဂေါး
- {၂၄} မသ္မုတ် အာရ ဇေယ က<sup>၅</sup> မသ္မုပြာကတ်တုန် ၊ အုတ်ဒေယ်
- {၂၅} သဒြင်ဂုသ္မိုင် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဂေါး စိ ဇေယ
- {၂၆} ကုဒမသ္မုဂ္ဂပရိအုတ်ကုကာလ် ၊ ဇေယ သ္မေလ်ဝရ်ဝေလ်
- {၂၇} တူသ် မုန် မရ် ဂုသ္မိုင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ မတာ
- {၂၈} င် ဒေယ်ဓမ္မဂေါး ၊ ရောဗ် ဂေါးဂုသ္မိုင်ဇုန် ခူင် ဗ္ဗး<sup>၆</sup> တလေ
- {၂၉} ယ် ဂဝံပတိ စိသ်ဟုန်ဟန် မနဿလောကံ၊<sup>၇</sup> အာရသံရိသိ
- {၃၀} မဇမောအိဒိသ္မုဒုမောင် တလေယ် ရိသိဒိသ္မုဂေါး ဒေယ်အာ
- {၃၁} သ် သံလုင်တူယ် ဂး ရောဗ် ဝေါအ် ၊ ဗေးစိသ္မောအ်ကောဓိကု
- {၃၂} ဇေယကုသ္မိုင်ဇုန်ကုကတကမ္ပိနာဂရာဇ ကုဗိဿ၊ကမ္ပိဒေ
- {၃၃} ဝပုတိ<sup>၈</sup> သ္မုနံဥုင်မဇမောအ်သိသိတ် ၊ မောရ် နောရ်ဂေါးဒေ
- {၃၄} ယ် တက္ကဇေသ်ဒေယ်ဥုင်အရိမဒ္ဒနပူရ် ကလေဂ် သ္မုသ်
- {၃၅} ဂုသ္မိုင်ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇ ဗ္ဗးစိသ္မုဂ်<sup>၉</sup> သာသ
- {၃၆} နကျာက် ဗုဒ္ဓ တလေယ် ၊ ရောဗ်ဂေါးမကျာက်ဗုဒ္ဓ တလေ
- {၃၇} ယ် ဗျာ ဒေသ်တလေယ်<sup>၁၀</sup> ၊ ဗ္ဗးဂေါးစိ ဇေယ်အာစိဟန်တလေ
- {၃၈} ယ် ၊ တလေယ် ခူင် ရိအံင် ဇေယ် ဒလး ပစိတ် စ္စာင် ၊ ယ
- {၃၉} င် သဒြင်ဗုံ နောက် မ ဂေါရ်တလေယ် သ္မုဂ်နောမ် ၊ ယ
- {၄၀} င် ပုမိစ် မ တလေယ် မိစ် စိဇောက် ၊ ဗ္ဗးနသ္မုသ်ကျာက်စိ
- {၄၁} တလေယ် ပသံဘာရ် ဂေဂ် ၊ အုက်သတ်ဂုံလောင်ဒေး ဩ
- {၄၂} က် သံဒိုင်<sup>၁၁</sup> ပုန်တလေယ် စိဒေး သျှက်<sup>၁၂</sup> ပိည်အုတ် ပုမိ
- {၄၃} စိ မုန်<sup>၁၃</sup> သင်ဒ ၊ ဗ္ဗးဂေါးစိ လေယ် ရိသိဗုံနောက် ဒေ

---

<sup>၁</sup>သတြ - ဖတ်နိုင်သည့် {မိတ္တိ} ၊ <sup>၂</sup>ယင် - နှင့်တူ၏ ၊ <sup>၃</sup>ဗ္ဗး ၊  
 {မိတ္တိ} ၊ <sup>၄</sup>မိတ္တိ၌ ပုဗ်မ မရှိ ၊ <sup>၅</sup>ပုတ် - ဖြစ်သင့်သဖြင့် ၊ <sup>၆</sup>သျှက် - နှင့်  
 တူ၏ ၊ <sup>၇</sup>တိလေယ် {မိတ္တိ} ၊ <sup>၈</sup>သံဒိုင် - ဖတ်နိုင်သည့် ၊ <sup>၉</sup>သျှက် - ဖတ်နိုင်  
 သည့် ၊ <sup>၁၀</sup>ပုန် - နှင့်တူ၏



(ဆ)

- (၁) ယ် ဒိဒိသ် ပိပိ လေး တူနံ စိတ လေယ် စသိင်ဖြံ ဟာယ်ကိ နံ
- (၂) နံ ဒ ၊ တလေယ်လှူကုသ် ဓမ္မင်ဖြံ ဟာယ် ကိနံနံ ဂေါး ၊ မှောင်စိ
- (၃) ခေယ် ဒိဒိသ် ပိပိလေး တူနံ တလေယ်သွယ်သိုင်ခေမ္မံရာဇ ၊ ခေ
- (၄) ယ် ကံာယ် တလေယ် ဒသ် သိုင်ခေမ္မံ ရာဇ ဂေါးစိ ကျက်ခြိတံ
- (၅) လေယ် (သေ့ဘက်) ဖာရ ၊ ခေယ် ဣာန် (မ) တလေယ် (ကုတ)၊  
စိအုတ်တိ
- (၆) နှုသတြ၊ ဝံလောင်သက် သွယ် တုတဘ် ၊ တလေယ် သွံ နှေား  
တုဗေး
- (၇) ရောင် တွယ်ခေယ် သရဒကာယ်မတဘ် ၊ ခေယ်ကာယ်ကိနံနံ တ
- (၈) လေယ် စိ (ယင်) သွယ် သံပတ် ခေယ် တိဇောက် ဝေါ်အိစိသဒိသ်
- (၉) ရောင် သွယ်သံပတ်သွန် မွေး ၊ ယင်တြုသ် မြောင်သံဝတ်ဝံလော
- (၁၀) င် စိသွိုင် အာယုက် ဣး သက် အညေ့ယံ (ဝှံ) ဝေလ် ၊ မ

ဟာဇန်ဝံ

- (၁၁) လောင် စိဣး သက် ဘေယ် ဣးသက် ဥပဒြေိုင် ၊ ခေး သူဟာပ်စံ
- (၁၂) နံဟံာ် မ ညေိုင် ခေး သွိုင် သက် ၊ ခေယ်ရာသ် တလေယ်စိ ဖြေ
- (၁၃) ယ် သျှါရ် ထံစာရ် စွယ် လေး တူနံအုတ်ရသ်တိ ဇောက်ဝေါ်အိ
- (၁၄) ကံ့ညွတ် ၊ ပုနုယံ ဇုရာမ်ဝံလောင်စိ သွိုင်အုတ် နခြိုင် ဝံ
- (၁၅) လောင် ၊ ခေက် ရာသ် တလေယ် စိအုတ်ဃးမပိစ္ဆာဖြိုင် ဝံ
- (၁၆) လောင် စိသွယ် သံမာဖြိုင်အုတ် ၊ အုတ်ဝံ ဤရ် ဝံလောင် စိသျှက်
- (၁၇) ပိညံ နသီလ်ကုပတိပတ် ခံဟိစိ ၊ အုတ်ဗုံ နး ဝံလောင်မပြ
- (၁၈) င်ဗေဒ် စိခေး တွေး သျှန်ချက် ပံပိညံ အုတ်ခေမ္မံ ဗုံနး ၊ အုတ်
- (၁၉) သွိုင် ဝံလောင် စိသွအာရ် ခေမ္မံဝေလ် ၊ ယင်ကိကုလ် ပန် စိခေး
- (၂၀) တွေး သျှန်ချက် ပံပိညံ ခေမ္မံ ဝေး တွေးကုတုံ ၊ အုတ်ခေယ်ဣာ
- (၂၁) နံ စိ သ ဘာဝ် တွေသ် စိ မိတ် ဂေါး ဩကာတ် ၊ တလေယ်မိသိ

°တိ- ဖတ်နိုင်သည် ၊ ကုတု - ဖတ်နိုင်သည် ၊ တံဗး - ဖတ်သင့်သည် ၊  
°ဝှံ - ဖတ်နိုင်သည် ၊ မိတ္တု - သွိုင် - ဖတ်နိုင်သည် ၊ စိ - ဖတ်  
နိုင်သည် ၊ ဝိ - ဖတ်နိုင်သည် ၊ သွိတ် - ဖတ်နိုင်သည် ၊ ပုန် - နှင့်တူ၏။

- (၂၂) (ယင်)သဘာဝ တွေသိ စိမ့်တ် ဝူဒိုင်ခေမ့်ရာဇ မနောမ် ကျောက်
- (၂၃) ခြိမဒွမ်တုံ ဗင် ဟဗ္ဗိုင် ၊ ဝေးဩာကတ် ၊ ကာလိဂေး ရိသိ
- (၂၄) မဏမောဒ်ဒိဗျူဂေး နကိဇေး စိ ဒိုင်ကေတ်ပိဟာရ် ၊ တလေ
- (၂၅) ယ် ဂဝံပတိ ထေရ် ၊ ထေရ် တလေယ် ဧမ္မာရ် စိ ခေယ်တက္ကဇေ
- (၂၆) သ် ခေယ် ချိုင်အရိမဒ္ဒနပူရ် ဇေယ်တုံဒ မသျှသ် ဝူဒိုင် မေယ်
- (၂၇) မဏမောဒ် ခြိတြိဘုဝနာဒိဗျူ ဓမ္မရာဇ ၊ ယင် ဇိုင်တေယ်ညး
- (၂၈) .....စိဇေယ်ကုံကုံ မသ္မလ် ၊ သာသန ကျောက် ဗုဒ္ဓ တလေယ် မဒိ
- (၂၉)..... စိဇေယ် ကုံမသ္မုက် ၊ မဟာဇန် ဂုံလောင်စိ ဇေယ် ညွောရ် မ
- (၃၀) င် သီလ်ညွောရ်ပူဂါရ်ခေမ့် ၊ မြောင်မပ္ပူဂါရ် ပုန်အာရ် သုံအာရ်ဂေး
- [၃၁] ဇေယ် ညွောရ်ပူဂါရ် ပုန်အာရ်ဒုံဟိစ် ၊ ဒုကုပ်ရာသ် တှာည် ချိုင်သုံ
- [၃၂] ဝတ်ဂုံလောင်မလိ ည်ဇေယ်ကုံ ဒမသ္မုန် ၊ ပပြာကတ် ၊ ယင်
- [၃၃] သီလခေမ့် ဒုံဟိစ် စိဇေယ်ကုံမညွောရ်ခြေးပူဂါင် ၊ ဇေယ် သ္မ
- [၃၄] သ် တုံဗင်အာသဘ မှောင် မဟာဇန် ဂုံလောင် ၊ တလေယ် ရိသိဂး
- [၃၅] ရောင် ဂေး ဗ္ဗးဘလေယ် ဂဝံပတိထေရ် ကောန်ကုတလေယ်
- [၃၆] ရိသိဒိဗျူ ဇုံနောက် ဂေး သိုက်မွိုက် တူယ် ၊ ဒုတ်ဗျာ ဒေသ်ကျောက်
- [၃၇] ဗုဒ္ဓတလေယ် တလေယ် ဂဝံပတိဂုရင် ကေလ်ဗ္ဗး ၊ ဗ္ဗးမဟာ
- [၃၈] ဇန်ဂုံလောင် သျောဒ်သျှရ် နိဗ္ဗာန်စိ တလေယ်အာရ်ဂိုင်ဂိည်
- [၃၉] ဒ ၊ မောရ် နောက် ဂေး စိ သိုင်ဇန် စိသ် နောက်တာဝတိုင် အာရ်ညုံ
- [၄၀] တလေယ်ရိသိ ဒိဗျူ ဂးရောင် ဝေးဒ် ၊ တလေယ် ရိသိဇုံနောက်
- [၄၁] ရိဒ္ဓိ အာနဘာဝ် မပ မေ တြိစိတ်သျှေး ဟန်ညး ရုံ လောသ်ကုညး
- [၄၂] တိန္ဒဝေရ်ဝေယ် ဂုံလောင် ၊ တလေယ် စိ ကောန်ကုတလေယ်
- [၄၃] ဂဝံပတိကုဇေယ် ကုဒိဿဂ မွဲ ဆူကတကမ္မံနာဂ ပဒန္နန္ဒ

---

၊ သာဗ္ဗိုင် [ ဗွက်ဒင် ] ၊ ပိဟာရ်-နှင့်တူ၏ ၊ ချင် [ မိတ္တူ ] ၊ ဩန် [ မိတ္တူ ] ၊ တူယ် ၊ [ မိတ္တူ ]

(၈)

- [၁] ချင် သိသိတ်၊ တလေယ် ညွန့် ချင် သိသိတ် ဂေါး ပွး သွတ်
- [၂] နေဝံရ ဂေါး မှောရ် ခေယ် တတ္တဒေသ်ခေယ်ချင် အရိမဒ္ဒ
- [၃] နပုရ် သွမ် ဝှံ သိုင် မဇမောအ် ဇြိတြိဘုဝနာဒိတျဓ
- [၄] မူရာဇ သျှက်သာသန ကျာက် ဗုဒ္ဓ တလေယ်၊ ° မမ္မံလိ
- [၅] ည် စိ-ဆွန် ပပြာကတ်၊ ဒူးသျှန် ချက်<sup>၁</sup> ဝံပိည်အုတ် သ
- [၆] ဖြင် တလေယ်စိ၊ အန္တုလ် သွရ် ဝေါအ် ယေ သိုင် ဣန် မပူ
- [၇] ဝ် ရင် ကံ ဗဒြ နေဝံရ်၊ ဗောယ် သွရ် ဝေလ် သိုင်နာဂ<sup>၂</sup> မ
- [၈] ဇောက် ရိဗ္ဗိ အာနဘာဝ် မ နေဝံရ် ကိ ဝိသ် လိမ် °လေး တုန်
- [၉] ဂေါး နေဝံရ် ဝေလ်၊ ခေယ် ဒိသ် ပန် စိ သိုင် လောကပါ
- [၁၀] လ် ပန် ဩေး ဖွဲဝ် ပုမင်၊ အုတ်ပရိသတ် ကိကျဲလ် ပန်
- [၁၁] ကောမ် ကု သိုင် မတာဝ် ခေယ် သွာန် မ ကး သက် က္ဗိ
- [၁၂] ဝ် မုန်<sup>၃</sup> တလေယ် ဝံပတိထေရ် ဩေး ဖွဲဝ်စိ သူးသက်
- [၁၃] ဘောယ် သူးသက်ဒုက် ဝေလ်၊ အုတ် တိန္နသတြု<sup>၄</sup> တလေ
- [၁၄] ယ် စိသူးသက် ဥပါယ် ပြဇ္ဇာဝံ<sup>၅</sup> မှောရ် စိ တလေယ် ခေယ်
- [၁၅] ကာလ် တလေယ် ဒေသ်သိုင် ဇြိတြိဘုဝနာ ဒိတျဓမ္မရာဇ
- [၁၆] ဂေါး၊ ယင် ပဏ္ဍ<sup>၆</sup>တ် ဂုဇလာင် သိသာ မတ္ထိပိစာရ ဣာရ်အ
- [၁၇] ဣ<sup>၇</sup> မ ဇောအ် ကူည်<sup>၈</sup> မ ဇြုသျှက် ပိည် ပုမိစ်<sup>၉</sup> မုန်သင်ဝေလ်၊
- [၁၈] ခေယ် ကာလ် ဂေါး စိယင်ရိသိဇုံ နောက် မဇမောအ်ပိ
- [၁၉] သျှဂေါးရှိုင် ပိဟာရ် သိုင် ဣန်ပွး၊ မှောရ် စိ ဒူးညာဏ် မုန် မရ်
- [၂၀] သာသန ကျာက် ဗုဒ္ဓ တလေယ်<sup>၁၀</sup>၊ ထေစ် ထေစ်သိုင်ဒေဝတာ
- [၂၁] ဝ်၊ တလေယ် ဝံပတိထေရ် စိ ဂုရင်အတ္ထိဂေါး ကုဇယ်၊

---

<sup>၁</sup>မိတ္တု၊ <sup>၂</sup>ပုဒ်၊ မရိ <sup>၃</sup>သျှန်ချက် ဖတ်နိုင်သည် <sup>၄</sup>နာဂ် [မိတ္တု]၊  
<sup>၅</sup>လီ [မိတ္တု] <sup>၆</sup>မ [မိတ္တု] <sup>၇</sup>သတြု - ဖတ်နိုင်သည်၊ <sup>၈</sup>ပြဇ္ဇာဝံ  
[ဗြဟ္မာဒင်] <sup>၉</sup>ဣန် [ဗြဟ္မာဒင်] <sup>၁၀</sup>ပုမိစ် - ဖတ်နိုင်သည်၊ <sup>၁၁</sup>တိလေယ်  
[မိတ္တု]

[၂၂] ကုံစိဂုရင်ဇေယံဝေလ်၊ ရောင်မကုံ ဣွေးညးစာရ်ပိဟာ  
 [၂၃] ရ်၊ ရောင်ဂေါးကုံမောရ်စိ ဗ္ဗျက်သာသန ကျောက် ဗုဒ္ဓ တ  
 [၂၄] လေယံ စိဂေါရ်ကုဗ္ဗုးသွဗိရ်လး အဗ္ဗာယ်၊ တလေယံ ရ်  
 [၂၅] သိ ဂး ရောင် ဂေါးကု ဣန် ပ္ဗုးသိုက်ဂပ်ပုမသ် ဒ။ ယင်ဗျာ  
 [၂၆] ဒေသ် မကျောက် ဗုဒ္ဓ တလေယံ ဗျာဒေသ် ကေလ်ကုတလေ<sup>၂</sup>  
 [၂၇] ယ် အာနန် ဂေါးလး၊ ယင်သုံမာည မတ လေယံ ဂဝံပတိ သ္ဗိ  
 [၂၈] စ ပြာကတ် မတူန် သ္ဗာည ကျောက် ဗုဒ္ဓတလေယံ<sup>၂</sup>ဂေါးလး  
 [၂၉] ကျောက် ဗုဒ္ဓ တလေယံသားကေလ်ကုတလေယံ ဂဝံပတိ  
 [၃၀] ပ္ဗုး၊ ဩရ်တလေယံ ဂဝံပတိ တိန် ကိုင်ကန် ကေလ်ကု  
 [၃၁] သိုင်ဣန်ဂေါး လး၊ ယင် ပိဟာရ် မတလေယံ<sup>၃</sup> ဂဝံပ  
 [၃၂] တိကုသိုင်ဣန် စိသ် ကိုင်ကာလ်ကေလ် ကုတလေယံ ရ်  
 [၃၃] ဝိဗိသ္ဗုဂေါးလး၊ <sup>၄</sup>ယင် ပိဟာရ် မကျောက်ဗုဒ္ဓတလေ  
 [၃၄] ယ်ဂးကုတလေယံ အာနန်သာသနာယေ ကုလိအာရ်  
 [၃၅] မေယံ ငဗ္ဗိတုရောင် ဣစာရ် စွယ် ဒိဗ္ဗာမ်စွမ်၊ ယင်  
 [၃၆] တလေယံရိသိမဣမောအ်စိသ္ဗုဂေါး သ္ဗုသ်သိုင်ခေ  
 [၃၇] ယ်သျှင်အာရ်မဒ္ဓနပုရ် သျှင် ဣမောအ် ဝုသိုင်ခြံတြိတု  
 [၃၈] ဝနာဒိတျာခမ္မရာဇ ညျက်သာသနဇယံ မကျောက်ဗု  
 [၃၉] ဒ္ဓ တလေယံဂးဂေါးစိဝုသိုင် ဝေါအ် ကုံ ဒ ဂေါး၊ ဂုံ  
 [၄၀] ဤရ်လး ပဏ္ဍိတ်လး ဗု နးလးညး ဇွောက်ဂုံလောင်  
 [၄၁] လးအုတ်လောက် မဟာဇန် ဂုံလောင်လးအုတ်ဗ္ဗုး ဩ  
 [၄၂] ရ်ခြင်ဒအုတ်ဗ္ဗုးဩရ် ခြင်ဒ၊ ဝုသိုင်ဝေါအ် ကုံဒ ဂေါး၊  
 [၄၃] လးသန္ဓေဂံဒလးသန္ဓေဂံဒလး သန္ဓေဂံဒ ။ ဝ ။

---

<sup>၁</sup>မိတ္တု၌ပုဒ်မတချောင်းသာဇ်၏။ <sup>၂</sup>တိလေယံ - နိတူ၏။  
<sup>၃</sup>တိလေယံ [မိတ္တု] <sup>၄</sup>မိတ္တု၌ ပုဒ်မ မရှိ



# ဘာသာပြန်

(က)

သိနီ၊ ဘုရားအား ဂိုဏ်းခြင်း၊ တရားအား ဂိုဏ်းခြင်း၊ သံဃာ  
အား ဂိုဏ်းခြင်း။

အင်္ဂါရသော သက္ကမုနိ။

သဗ္ဗဘူတာနု ကမ္မကော။

သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော သိဟော။

ရာဇဥပတ္တိ ဒေသယာတိ။

သက္ကမုနိဘဂဝါ [၃]၊ ဘုရားသခင်သက္ကမုနိ။

ကိပိသေသော၊ သခင်၏ ရုပ်အဆင်းထူးကား အဘယ်သို့  
နည်း။

အင်္ဂါရသော၊ ကိုယ်၏အလင်းရောင် တောက်ပခြင်းရှိသော  
သခင်။

ပုနပိသေသော၊ တဖန်တုံသခင်၏ ရုပ်အဆင်းထူးကားအ  
အဘယ်သို့နည်း။<sup>၁</sup>

သဗ္ဗဘူတာနုကမ္မကော၊ သတ္တဝါ အလုံးတို့ကို ချစ်သော  
သခင်။

သဗ္ဗသတ္တုတ္တမော၊ သတ္တဝါ အလုံးတို့ထက် မွန်မြတ်သော  
သခင်။

<sup>၁</sup> သက္ကမုနိ၊ ဤမှစ၍ မျဉ်းကြောင်း ၁၂ အထိကား ပါဠိနှင့်  
မွန်နိဿယဖြစ်သည်။

<sup>၂</sup> ဤသည်တို့ကား ကျောက်စာမျဉ်းကြောင်းကို ပြသော  
ဂဏန်းတည်း။

<sup>၃</sup> ဟာဝိ၊ အနက်မသေချာ။

<sup>၄</sup> ဝံ- အနက်မထင်၊ နိပါတ်ဖြစ်ဟန်တူ၏။

ရွှေစည်းခုံ ဖွန်ကျောက်စာ။

သိဟော၊ ကေသရာဇာခြင်္သေ့နှင့်ယူသောသခင်။

ရာဇဥပ္ပတ္တိ[၉] ဘုန်း၊ ပညာ၊ ရဲစွမ်း၊ ဂုဏ်အသဇေ၊ ဝိရိယ၊  
ကျော်စောခြင်း၊ အချွေ အရံရှိသော ပြိုင်သူ  
မရှိ အောင်မြတ်သော ဇွဲတြိဘုဝနာဒိတုဓမ္မ  
ရာဇမင်း၏ဖြစ်ပေါ်ခြင်း။

ဒေသယိဒေသေထိ၊ ဘုရားသခင်သည် ဇွဲတြိဘုဝနာဒိတု  
ဓမ္မရာဇမင်း၏ ဖြစ်ပေါ် တည်နေ ခြင်း၏အ  
ကြောင်းအားလုံးတို့ကိုဟောပြောပြသထုတ်  
ဖော်တော်မူလေ၏။

သို့ဖြစ်၍ [၁၃] မည်သည့်အခါတွင်ဘုရားသခင်သည် ဇွဲတြိဘုဝ  
နာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း၏ဖြစ်ပေါ်တည်နေခြင်းကို ပြသထုတ်ဖော်တော်  
မူလေသနည်း၊ တရံရောအခါ ဘုရားသခင်သည် ဇေတဝန်ကျောင်း  
ကြီး၌ နေတော်မူ၏။ နောင်လာမည့်အခါ၌<sup>၁</sup> ဘုရားသခင်၏သာသ  
နာတိုးတက်ရန်ဖြစ်လာမည့် အကြောင်း၊ ဘုရားသခင်၏ ပရိနိဗ္ဗာန်မှ  
အနှစ်တထောင် ခြောက်ရာ သုံးဆယ်<sup>၂</sup> လွန်လေပြီးသော အခါ၊  
အရိမဒ္ဒနပူရ်၌<sup>၃</sup> ဇွဲတြိဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း ဖြစ်ပေါ်မည် ဖြစ်  
ကြောင်းတို့ကို ဘုရားသခင် မြင်တော်မူ၏။ သခင်သည် ပြီးတော်  
မူ၏။

[၂၀] ဘုရားသခင် ပြီးတော် မူသောအခါ၊ စွယ်သွား လေးခုမှ  
ရောင်ခြည် ခြောက်ပါး တို့သည် ထွက်၍ ဗြဟ္မ ဇောက တိုင်  
အောင် တက်သွားကုန်၏။ ခေတ်ဘက်၌ ရောဇ်/၂၅၂ တို့သည်။

---

<sup>၁</sup> ရန်ဂေါး။  
<sup>၂</sup> ဣလင်မ္ဘောရ်  
<sup>၃</sup> မြစေတီကျောက်စာ၌ ၁၆၂၀ ဟုလာ၏။

မြေ ရေ လေအလုံးကို ဖြတ်သန်းကုန်၏။<sup>၁</sup> ဘီလာအားဖြင့်လေးချက်  
နှာအလုံး ကုစေတထိန်းမက စကြဝဠာ ထိုင်အောင် သွားကုန်၏။  
[၂၄] ထိုနောက်ရောင်ခြည်တို့သည် ဘုရားသခင်၏ ခံတွင်းသို့ ပြန်  
ဝင်ကုန်၏။ သခင် အာနန်သည် ထိုအံ့ဘွယ် သရဲကို မြင်သော်၊  
ရှိခိုး၍ ဘုရားသခင်၏ခြေဖဝါးတို့ကို ဦးထိပ်ရွက်ပြီးလျှင်၊ လက်အုပ်  
ချီလျက်<sup>၂</sup> ဤသို့မေး၏။ ‘ဤသို့သခင် မြူးတော်မူခြင်း၏ အကြောင်း  
ကား အဘယ်နည်း၊ အကြောင်းမရှိဘဲ ဘုရားသခင်တို့သည် ပြူး  
တော်မူမည်မဟုတ်’ [၂၅] ဤသို့သခင်အာနန်မေး၏။

ထိုအခါ ဘုရားသခင်သည် သခင်အာနန်အား ဤသို့မိန့်တော်မူ  
၏။ ‘အာနန်-နောင်အခါ၌ ဗိသုဏ္ဍမည်ရှိသော၊ တန်ခိုး ဣန္ဒြိယ  
ကြီးသော၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသော၊ အဘိညာဉ်ငါးပါးရသော  
ရသေ့တပါးသည် ငါသား ဂဝံပတိ၊ ဣန္ဒြိယမင်း၊ ဗိသုကမ္ဘီ နတ်သား၊  
ကတကမ္ဘီ နဂါးမင်း တို့နှင့်တကွ သိသိတ်<sup>၃</sup> မည်သောမြို့ကို တည်  
ဆောက်လတ္တံ့။ ထိုနောက်ဗိသုဏ္ဍရသေ့သည် ထိုမှ ကွယ်လွန်၍ ဗြဟ္မ  
လောကသို့ရောက်လတ္တံ့။ ဗြဟ္မလောကမှ ကွယ်လွန်၍ အရိမဒ္ဒနပူရ၌  
ဖြစ်လာလတ္တံ့။ မြို့တို့ထုဝနာဒိကျေမ္မရာဇမင်း ဟူသောအမည်ကိုခံ  
၍ ငါ၏သာသနာကိုချီပင့်လတ္တံ့။ [၃၇] ဤသို့ ဘုရားသခင်သည်  
ထိုပြုံးခြင်း၏အကြောင်းကို သခင်အာနန်အား ပြောကြား၏။

ထိုအခါ သခင် ဂဝံပတိသည် ဘုရားသခင်၏ မိန့်ခွန်းကိုကြား၍  
ဘုရားသခင်အား ရှိခိုးပြီးလျှင်၊ ဘုရားသခင်၏မိန့်ခွန်းကိုထင်ရှားစိမ့်  
သောဌာဏ်သို့မေးတုံ၏။ ‘သခင်-နောင်အခါ ဗိသုဏ္ဍမည်သောရသေ့  
သည်အကျွန်ုပ်နှင့်တကွ သိသိတ်မြို့ကိုတည်ဆောက်လိမ့်မည်ဟုသခင်

၁ ကိလေား - ကျွန်ုပ်  
၂ ဦးညွတ်၍ ဘုရားသခင်၏ ခြေဖဝါးတို့ကိုပင့်ပြီးလျှင် လက်  
အုပ်ချီသောလက်မှတ်တင်၍ ဟု၍လည်းအနက်ထွက်နိုင်သည်။  
၃ မုနိ သရေမတ္တရာ။

မိန့်တော်မူသည်ဟုတ်သလား။’ ‘ဂဝံပတိ-ဤသို့ကားဟုတ်၏၊ ဗိသ္ဗု၊  
 ရသေ့သည်ပင်လျှင်သင်’ နှင့်အတူတည်ဆောက်လတ္တံ့။ [၄၂] ဝိသုဒ္ဓိ  
 ၏ ဂဝံပတိ ဣန်မင်းထံသင်သွား၍ဤသို့သင်ပြောလော့။ ‘နတ်မင်း ဘု  
 ရားသခင်၏မိန့်ခွန်းကို ဦးထိပ်ထက်ခံယူလော့’။ တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ကြီး  
 သော ဣန်မိုး အာနုဘောဝ် ကြီးသော၊ ဗိသ္ဗု။ မည်သော ရသေ့  
 သည် ငါနှင့်အတူ သိသိတ်မြို့ကို တည်ဆောက်လတ္တံ့။ [၄၅] ထို  
 အခါ ထိုဗိသ္ဗု၊ ရသေ့၏ အမှုအားလုံး၌ သင်လုံ့လ ထုတ်လော့။  
 ဗိသ္ဗု၊ ရသေ့သည် သိသိတ်မြို့ကို တည်ဆောက် ပြီးနောက်၊ ထိုမှ  
 ကွယ်လွန်လတ္တံ့။ အရိ မဒ္ဒနပုဂံမြို့၌ သူသည် မြို့ငြိဘုဝနာဒိတုဓမ္မ  
 ရာဇမင်းဖြစ်၍ ဘုရားသခင်သာသနာကိုချီပင့်လတ္တံ့။

[၄၇] နတ်မင်း၊ ထိုမြို့ငြိဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း၏ အမှု  
 ဆောင်ရွက်ချိန်၌၎င်း၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှုတို့၌၎င်း၊ အသင်သည်  
 အချိန်မရွေး လုံ့လထုတ်လော့။”

[၅၀] ဤသို့ဘုရားသခင်သည်သခင်ဂဝံပတိအား မှာကြားတော်  
 မူ၏။ ထိုအခါသခင်ဂဝံပတိသည် ဘုရားသခင်၏ မိန့်ခွန်းကို ဦးထိပ်  
 ထက်ခံယူပြီးနောက် သခင်(ဂဝံပတိ)သည်ဈာန်ကျင့်၍ ‘တာဝတိံ သို့  
 တက်သွား၏။ ဘုရားသခင်၏ မိန့်ခွန်းအားလုံးကို သခင် ဂဝံပတိ  
 သည် ဣန်မင်းအားရှင်းလင်းဖော်ပြလေ၏။ သခင်သည် ဣန်မင်း  
 အားရှင်းလင်းဖော်ပြပြီးနောက်၊ သခင်သည် ဇေတဝန် ကျောင်း  
 ကြီးသို့ဆင်းသက်တုံ၏။ ကာလအတန်ကြာလတ်သော်။

၁ တာ-သည်ယခု‘ဟာ’နှင့် ဝှဲသော အမေးပစ္စည်း ဖြစ်ကန် တူ၏။  
 ၂ ကို ? အန္တုလံ၊ ကိုဗြဟ္မာဒိက ‘ရိသေစွဟုအနက်ပြန်၏။’  
 ၃ စိန်-သွဂိုန်၊ အကယ်၍ ‘စိန်’ ဖြစ်လျှင်၊ “ပြည့်စုံ” အနက်ရ၏။

(၁)

ဘုရားသခင်သည် ကုသိနာဂါဂြိုဟ် နိဗ္ဗာန်ကြွတော်မူ၏။ ဘုရားသခင်နိဗ္ဗာန်မှအတန်ကြာလတ်သော်၊ သခင် ဂဝံပတိသည် တာဝတိံသို့ တဖန်ကြွ၍ ခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သခင်သည် ဣနိမင်းအားအပြည့်အစုံပြောကြား၏။

[၅] 'အသင် နတ်မင်း-နားထောင်လော့။ ဘုရားသခင် နိဗ္ဗာန်ကြွသည်မှ အနှစ်တထောင်ခြောက်ရာသုံးဆယ်လွန်သော်၊ ဗိသုမည်သောရသေ့သည် အဂိမဒ္ဒနပုဂံဂြိုဟ် ခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် သောမင်းတပါးဖြစ်လတ္တံ့။ ဘုရားသခင်၏ သာသနာကို ထိုခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် ချီပင့်လတ္တံ့။ [၁၀] ခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း၏ ကျော်စောခြင်းသည် ဇမ္ဗူဒိပ်အဝှန်း တခါတည်း နှံ့ပြားလတ္တံ့။ ခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း၏ မာကျောခြင်းသည် သံနှင့်တူ၏။ ကောင်းသော သီလဓမ္မတို့ကို ခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် ဆောက်တည်လတ္တံ့။ အနံ့အစေ့နှင့်တူသော အကျင့်သိုးအားလုံးတို့ကို အမွှေး အကြိုင်နှင့် တူသော အကျင့် ကောင်းဖြင့် ခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် [၁၅] ဖျက်ဆီးပစ်လတ္တံ့။ မစင်ကြယ်သော ကိုယ်၏ ဒုဂ္ဂိုလ်၊ နှုတ်၏ ဒုဂ္ဂိုလ်၊ စိတ်၏ ဒုဂ္ဂိုလ် အလုံးတို့ကို ရေနှင့်တူသော စင်ကြယ်သော သီလဖြင့် ခြံကြီးဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် ဆေးကြောပစ်လတ္တံ့။

'လူအပေါင်းတို့၏ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံယူကုန်သော [၁၈] စိန်ဖြင့်ပြီးသော' နတ်တောင်ဝှေးကို ဂင်ကုသိသော နတ်တို့သည်၊ အသင်၏

၁ စင်ကြယ်ခြင်းလျှင်အပ်သော-ဟူ၍လည်းအနက်ပြန်နိုင်သည်။  
၂ တွယ်

အမှုဆောင်များကဲ့သို့ မြီတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ အမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြကုန်လတ္တံ့။ [၂၀] မြီတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ နိုင်ငံအဝှန်းသည် ဆူးပြောင်နှင့် တူသော သူခိုးတို့မှ လွတ်ကင်းလတ္တံ့။<sup>၁</sup> ထူသော<sup>၂</sup>တောနှင့်တူသော ရန်သူမှ လွတ်ကင်းလတ္တံ့။<sup>၃</sup> မဟာသမုဒြာ ကဲ့သို့ ကျယ်လတ္တံ့။ မြီတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ အလိုဆန္ဒတို့သည် အလျင်အမြန်ပြည့်ကုန်လတ္တံ့။<sup>၄</sup> [၂၄] အရိမဒ္ဒနပူဂါ်မြို့ကို ရန်သူနှိပ်စက်သောအခါ၊ ထိုမြို့သည်<sup>၅</sup> (ရန်သူကို) ပျက်ဆီးလတ္တံ့။<sup>၆</sup> အရိမဒ္ဒနပူဂါ်မြို့၌နေကုန်သော၊ ရေစုန်တွင် အဖမ်းခံရကုန်သော၊ အခြားဒေသသို့သွားတုန်သော၊ အမျိုးလေးပါးတို့သည် မြီတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏တန်ခိုးခွန်အား ဝိရိယဖြင့် အလျင်အမြန် ရေဆန်ပြန်တက် ကြလတ္တံ့။ သူတို့သည် အရိမဒ္ဒနပူဂါ် မြို့၌

<sup>၁</sup> ဝေလ်-လေးနက်သော စကားလုံးဖြစ်ဟန်တူ၏။  
<sup>၂</sup> သုံတုံ-သွို၊ မ။ သုံ တုံ-ဟုဖတ်ချင် 'အားထိုးသော' (ရန်သူ)ဟု အနက်ထွက်၏။  
<sup>၃</sup> နိုင်ငံအဝှန်းတွင် ဆူးပြောင်နှင့်တူသော သူခိုးများ လုံးဝမရှိ ကြလတ္တံ့။ ထူသောတောနှင့် တူသော ရန်သူများ ကင်းခဲ့ကြလတ္တံ့ - ဟူ၍လည်း အနက်ပြန်နိုင်ရာသည်။  
<sup>၄</sup> နိုင်ငံသည် (ဒေး)မင်း၏အလိုကို အမြန်ဖြည့်လတ္တံ့။ သို့မဟုတ် မင်းသည် (ဒေး)မိမိ၏အလိုကို အမြန်ဖြည့်လတ္တံ့ - ဟူ၍လည်း အနက်ပြန်နိုင်ရာသည်။  
<sup>၅</sup> ထိုမင်းသည်-ဟူ၍လည်း အနက်ပေးနိုင်ရာ၏။  
<sup>၆</sup> သို့မဟုတ် 'နှိပ်စက်သော ရန်သူတို့သည် အရိမဒ္ဒနပူဂါ် မြို့ကို ပျက်ဆီးသောအခါ' ဟူ၍ နောက်ဝါကျနှင့်ဆက်စပ်။  
<sup>၇</sup> သို့မဟုတ် 'အခြားဒေသသို့သွားသော မြစ်ရေစုန်တွင် အဖမ်းခံရကုန်သော'

ပျော်မွေ့ကြကုန်လတ္တံ့။<sup>၁</sup> ချစ်သုအပေါင်းမှ ကွဲကွာ ကုန်သောသူ  
 တို့၏<sup>၂</sup> မျက်ရည်ကို [၃၀] အကျိုးစီးပွားထွက်မြောက်ခြင်းဖြင့်၊ လက်  
 နှင့်တူသော မေတ္တာစိတ်ဖြင့် ခြံတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ မင်းသည်  
 သုတ်ပစ်လတ္တံ့။<sup>၃</sup> စိတ်နှလုံးပူဆွေးသူတို့၏ နှုတ်ရည်ကို အကျိုးစီးပွား  
 ထွက်မြောက်ခြင်းဖြင့် ရေနှင့် တူသောကရုဏာဖြင့် ဆေးကြောပစ်  
 လတ္တံ့။ နတ်မင်း ခြံတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ မင်းသည်-လက်ျာလက်  
 ဖြင့်ပြည်သူအပေါင်းအားထမ်းယူ ပေးလတ္တံ့။ လက်ဝဲလက်ဖြင့်လူအ  
 ပေါင်းအား ပစ္စည်းဥစ္စာ အဝတ်ပုဆိုးပေးလတ္တံ့။ [၃၆] ပြည်သူ  
 အပေါင်းသည် အမိရင်ခွင်ရှိ သားငယ်ကဲ့သို့ (ရှိကြလတ္တံ့။) ဤသို့  
 ခြံတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ မင်းသည် အကျိုးစီးပွားဖြင့် စောင့်ထိန်း  
 လတ္တံ့။

‘ကြမ်းတန်းသော’ သူအားလုံးတို့ကို ခြံတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ  
 မင်းသည် နူးညံ့စေလတ္တံ့။ ကိုယ်၌ နှုတ်၌ စိတ်၌ မတူသော<sup>၄</sup> သူတို့  
 ကို ခြံတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ မင်းသည် တူအောင် ပြုလုပ်လတ္တံ့။  
 အမှုအလုံးစုံလုပ်သော သခင်မှန်းမသိသော<sup>၅</sup> ကျွန်ယောက်ျားဆိုးတို့  
 ကို ခြံတြိဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ မင်းသည် သခင်တို့အား ပြောကြား  
 လတ္တံ့။ [၄၃] သီလရှိသော တရား၏ရထားထိန်းဖြစ်သော သခင်  
 မဟာထေရ် တပါးကို ခြံတြိ ဘုဝနာ ဒိတျ ဓမ္မရာဇ မင်းသည်

<sup>၁</sup> ရုံလောသ်၊ (ဂ)၃၆(ဆ)၄၁ ရှ။ ဣတ္ထာသ် (ဂ)၃၃ (ဃ)၂၀  
 နှင့်နှိုင်းရှည့်။ ‘အားကိုးရသောမိတ်ဆွေ’ (ဗြဟ္မဒင်)  
<sup>၂</sup> သို့မဟုတ် ‘အားကိုးရသူဟူ၍’ ကွဲကွာကုန်သောသူအပေါင်း  
 တို့၏<sup>၃</sup>  
<sup>၄</sup> မှူး- အနုဟိမသေချာ။<sup>၅</sup> သုက္ကု - အနက်မသေချာ။  
 သိုလ်- နှိုင်းရှည့်။<sup>၆</sup> သို့မဟုတ် ‘ပညိဗ္ဗတ္တံသော’  
<sup>၇</sup> ‘သခင်မသိသော အမှုအလုံးစုံလုပ်သော’ (ဗြဟ္မဒင်)

လကျာထား၍ ဆရာတော်ခန့်အပ်လတ္တံ့။ သိလှိသော၊ တရား၏ ရုထား ထိန်းလည်း ဖြစ်သောသခင် မဟာထေရ် မျက်မှောက်တွင် ‘သခင် နှင့် အတူ ငါ သည် ဆုရား သခင်၏ သာသနာ ကို ဆေး ကြော သုတ် သင် အံ့’ [၄၇] ၎င်းသို့ ခြံ ကြံ ဘုဝနာ ဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် မိန့်လတ္တံ့။ ‘သင်တို့ ကောင်းမှု ပြုကြ လော့၊ သင်တို့ ကောင်းမှု ပြုကြလော့’ ၎င်းသို့ ခြံကြံဘုဝနာဒိတု ဓမ္မရာဇမင်းသည် အခါခပ်သိမ်း ပြည်သူအပေါင်းတို့အား သွန် သင်လတ္တံ့။ [၅၀] မကောင်း ကြံသူတို့ကို ကောင်းသော အကြံဖြင့် ခြံကြံဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် စိတ်နှလုံး နူးညံ့စေလတ္တံ့။ အ ဆိုးပြောဆိုသူတို့ကို ခြံကြံဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည် အကောင်း ပြောဆိုရန် တိုက်တွန်းလတ္တံ့။ ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ရတနာဖြင့်မွှမ်း မံအပ်သော ကောင်းကင် ဆုတံခါး ကျည်ကို လက်နှင့် တူသော ပညာဖြင့် ခြံကြံဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းသည်

(၇)

(ပြည်သူအပေါင်းတို့အား) ဖွင့်ပေးလတ္တံ့။.....

‘ဗြိတ္တိတုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇမင်းသည်..... မဟာအဓိဗိန္ဒုမီး.....

[၄] (အဲဒါမဒ္ဒနပုဂ္ဂိုလ်မြို့၌နေ) သောသူအပေါင်းတို့၏ ပူဇော်သက္ကာ  
ကို ဗြိတ္တိတုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် ထောက်ခံလတ္တံ့။.....

[၆] ရတနာကွင်းသော ရွှေမှန်၏အသွင်ကဲ့သို့ ဗြိတ္တိတုဝနာ  
ဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် ထွန်းဘောက်လတ္တံ့။ စမ္ပါယ်ပန်း၏ အမွှေး

ကဲ့သို့ အမွှေးရှိကုန်သော၊ အလဗ္ဗုသာမည်သော ဣနိမင်း၏ ကြင်  
ဘက်၏ ခမ်းနားခြင်းနှင့် တူသော ခမ်းနားခြင်းရှိကုန်သော မင်း

များ၏သွီးပျိုသို့သည်’ ခစားကြကုန်လတ္တံ့။ တမျိုးမက ရတနာဖြင့်  
ဆင်ယင်အင်ကုန်သော၊ ထီးဖြူဆောင်းကုန်သော ခုနစ်ပြည်က

မင်းများ၏ သွီးပျိုတို့သည် ခစားလာကြကုန်လတ္တံ့။ ဗြိတ္တိတုဝနာဒိ  
တျဓမ္မရာဇမင်းသည်၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ရတနာဖြင့်မွမ်းမံအပ်သော

ပလ္လင်၌ ထိုင်ကာ နန်းစည်းစိမ်ကိုခံစားလတ္တံ့။ ခုနစ်ပြည်မှ ရောက်  
လာကုန်သော မင်းများ၏သွီးပျိုတို့အား ကျက်သရေရှိသော အဲဒါ

မဒ္ဒနပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကျော်စောခြင်းနှင့်ပြည့်စုံစေလတ္တံ့။  
‘နတ်ပင်း-[၁၆]ဗြိတ္တိတုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း မင်းပြုသောအ

ခါနိုင်ငံခြားစစ်တပ်ကြီးလာရောက်ခဲ့မှု’ အောင်ခြင်းနိမိတ်ကောင်း၊  
နက္ခတ်ကောင်းသည် ဗြိတ္တိတုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းရှေ့သို့’ ရောက်

လာလတ္တံ့။ စစ်ဖြစ်သောအခါ ဗြိတ္တိတုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည်  
တိမ်အမျိုးအနွယ်မှဖြစ်သော မြင်း၏လျင်မြန်ခြင်းရှိသောမြင်းမြတ်ကို

စီး၍ စစ်တိုက်ကာ တံ့သောနေ’ ကဲ့သို့တောက်ပလတ္တံ့။

၁ မ။ ဤနေရာ၌ ‘မ’ကို နာမဝိသေသနပုဒ်ပစ္စည်းဟု ယူဆ  
လျှင် ဝါ၊ ဣန္ဒ အဆုံးသတ်ကြိယာမရှိတော့ချေ။ နောက်  
ဝါကျ၌လည်း ထိုနည်းအတူ ဝါ။

၂ ဂတ္တ=ခဲ့မှု။ ၊ တ=ဂတ=ကိန္တိ။

၃ မွန်းတည့်နေ့ကိုဆိုလိုသည်။

‘[၂၂] နတ်မင်း- မြို့ကြိုဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း မင်းပြုသော အခါ ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် တမျိုးမက ရတနာတို့ကို ဆင်ယင် ကြလတ္တံ့။ တမျိုးမကသော မကိုင့် သူရယ်’ ပုဆိုးတို့ကို သူတို့ သည်ဝတ်ဆင်ကာလှည့်လည်သွားလာကြလတ္တံ့။ တမျိုးမကဆင် ရှစ်ခြံသော် ရှစ်ကြောင်ပုမိည့်’ ရုပ်၊ နဂါးရုပ်၊ ဂဗ္ဘန်ရုပ်အစရှိစသောနား တောင်းတို့ကို သူတို့သည် ဆင်ယင်ကြလတ္တံ့။ မြို့ကြိုဘုဝနာဒိတုဓမ္မ ရာဇမင်းသည် [၂၉] ဇမ္ဗူဒိပ်၌နေသော သူတို့အကျိုးချမ်းသာအလို၊ ဌာမီးအိမ်ကဲ့သို့ တောက်ပသော ရွှေကြိုတ်၌ ဆင်းတုနှင့် ဘဏ္ဍာ ၃- မျိုးကို ဖွင့်ပေးလတ္တံ့။’ ထွန်းလင်းတောက်ပလတ္တံ့။

‘နတ်မင်း - မြို့ ကြိုဘုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်း မင်းပြုသောအခါ မိန်းမအပေါင်းတို့သည် သီလ၌တည်တံ့ ကြလတ္တံ့။ တရားကိုချစ် ခင်ကြလတ္တံ့။ ကောင်းသောအကျင့်ရှိကြလတ္တံ့။ အိမ်ရှင်သံခင်တို့ နောက်သို့လိုက်ကြလတ္တံ့။ သူတို့သည် ထိုသို့ဖြစ်ကြလတ္တံ့။ ပြည်သူ အပေါင်းသည် အမိအဖ၏ အပြစ်၎င်း၊ တူယောက်ဖ၏အပြစ်၎င်း၊ လင် [၃၆] မယား၏အပြစ်၎င်း၊ မိတ်ကောင်းချစ်ဆွေ၏အပြစ်၎င်း၊ အချင်းချင်း၏အပြစ်၎င်း - သူတို့သည် ဖော်ပြရှင်းလင်း၍ မဖုံးအုပ် ဘဲဆေးကြောခြင်း’ ကိုထိုအပ်ကြကုန်လတ္တံ့။ မြို့ကြိုဘုဝနာဒိတု ဓမ္မရာဇမင်းရဲရင့်သည်ကို ဇမ္ဗူဒိပ်အလုံးရှိရှိသူအပေါင်းသည်၊ ဂုဏ် ဖြင့်’ ဝန်ခံကြလတ္တံ့။’ [၄၀] ဝေဇယန္တပြဿာဒိနှင့်တူသော၊ မွေ့ လျော်ဘွယ်ကောင်းသော၊ အရိမဒ္ဒနပူရိမြို့၏ ရတနာမကိုင့်ဖြစ်သော ပြဿဒိန္ဒနန်းစည်းစိမ်ကိုအပြည့်ခံစားလတ္တံ့။

‘[၄၂] အရိမဒ္ဒနပူရိမြို့၌ နေကုန်သော မိန်းမအပေါင်းတို့သည်၊ မြို့ကြို ဘုဝနာ ဒိတုဓမ္မ ရာဇ မင်း၏ ရှင် အဆင်း ခမ်းနား ပြည့်ဝ ခြင်းကို မြင်ရာ မြစ်ဆိပ် က’ - လမ်းမ လမ်းဆုံ

---

၁ အင်္ဂါ၊ ၂ အနက်မထင်။  
 ၃ ဤဝါကျအနက်မသေချာ။  
 ၄ အိုး=စုအား= ဝိအိုး၊ ၅ ကြေစည်=ကြံ့ခိုင် ၆ စုံမတ်=စွတ်။

တို့၌ ရပ်ကာ “ ဤ သို့ သော ခပ် :နား ပြည့်ဝ ခြင်းကို [၄၅] ရှေးကာလ၌ ကောင်းမှုပြုခဲ့သောကြောင့် သူ့ရသတည်း” ဤ သို့ သူတို့သည်ချီးမွမ်း၍ လှည့်လည်သွားလာကြလတ္တံ့။ ပြည်သူအပေါင်းသည် ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ ဆုမွန်သွန်သင်ခြင်း၌ တည်ကြလတ္တံ့။ [၄၆] ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် (မိမိနှင့်) ညီညွတ်မည့်သူတို့ကို ဆောက်တည်’ အံ့သောငှါ ပြည်သူအပေါင်းရှေ့၌ ရွှေမှန်ကဲ့သို့တောက်ပလတ္တံ့။ အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့ကို ပူလောင်သော သံချောင်း ၄ ချောင်း ရှိကုန်သကဲ့သို့ ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် ခိုင်မာအောင်ပြုလတ္တံ့။ မင်းသားအပေါင်းတို့သည်.....ပြည့်ဝခြင်းဖြင့် တင်းမာ၍ အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့၌ မွေ့လျော်ကြလတ္တံ့။ သီလနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းအပေါင်းသည် နှိပ်စက်သောရန်သူတို့ ပျက်ဆီးသောအခါ’.....(ကျောင်း )မရှိခဲ့ရာ

( ဃ )

ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ ဝိရိယကြောင့်၊ သူတို့သည် ကျောင်းသို့တပန်ပြန်လာကြရလတ္တံ့။ သီလကိုပြည့်ကြကုန်လတ္တံ့။ ပျက်စီးခဲ့သော နိုင်ငံရွာအလုံးတို့ကို ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် ယခင်ထက်ကောင်းအောင် တည်ဆောက်လတ္တံ့။ [၄၇]အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့သည် ဂိက္ခာပေါများ၍ ဘေးအန္တရာယ်မှ ကင်းလတ္တံ့။ အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့၌ နေကုန်သောလူအပေါင်းတို့သည်၊ ဗြိတြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းနှင့်တကွ တန်ခိုး ဣဒ္ဓိပါဒ်ဖြင့် ယွန်းတောက်ကြလတ္တံ့။ သူတို့သည် အကုသလကမ္မ၊ ထဆယ်ပါးကို ရှောင်ကြဉ်

---

ဗွတ်ဒင်က ‘သွက်’ ‘သွက်’ ဟုဖတ်၍ ‘မိမိနှင့်ညီညွတ်မည့်သူတို့ကို ဆွဲအံ့သောငှါ’ ဟုအနက်ပေး၏။

(၁) ၂၄ ရှု

ကြလတ္တံ့။ ကုသလကမ္မပထဆယ်ပါးကိုဖြည့်ကြလတ္တံ့။ လူအပေါင်းတို့သည် မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း မင်းပြုသောအခါ နတ်ကဲ့သို့တန်ခိုးဆူနွံပါဒ်ကြီးကြလတ္တံ့။ မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏နေရာဖြစ်သော အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့သည် [၁၅] ရတနာမြတ်တို့ဖြင့် တောက်ပထွန်းလင်းလတ္တံ့။ မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုလို၍ ဆုတောင်းလတ္တံ့။

‘အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့၌ နေသော သူအပေါင်းတို့သည် မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းနှင့်တကွ ရတနာမြတ်တို့၌ မွေ့လျော်ကြလတ္တံ့။’ တရားသခင်၊ တရားကောင်းနှင့် သခင်သင်္ဘာတို့အားပူးဖော်ရိုသေချစ်ခင်ကြလတ္တံ့။ ရတနာမြတ်တို့ကို ရိုသေကုန်သော၊ တရားကောင်း၌ စိတ်အားထက်သန်ကုန်သောသူတို့သည် နတ်အပေါင်းနှင့် ဟရတဝေးတည်းပြောဆိုဆက်ဆံကြရလတ္တံ့။ နတ်အပေါင်းတို့သည် လူတို့နှင့် ပြောဆိုဆက်ဆံကြလတ္တံ့။ နတ်အပေါင်းသည် လူတို့နှင့်ပေါင်း၍ သူတို့သည် မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ အမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ကြကုန်လတ္တံ့။ မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း မင်းပြုသောအခါ ကျက်သရေရှိခြင်း၊ သိုက်မြိုက်ခြင်း၏ အစမူလဖြစ်သော အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့သည် [၂၀] အလွန်တည်တံ့လတ္တံ့။ တယောက်မကျန်ရန်သူအပေါင်းတို့သည်ယင်းကိုမယှပ်နိုင်ကြလတ္တံ့။ အရိမဒ္ဒနပူရ်မြို့၌ နေသော အမျိုး ၄-ပါးတို့သည် ကောင်းစွာ ကျင့်ကုန်လတ္တံ့။ တရားသခင် တရားသင်္ဘာတို့၏ တပည့်များဖြစ်ကြလတ္တံ့။

‘မြို့တြိဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် ထိုဘဝမှ ကွယ်လွန်လတ္တံ့။ နတ်တို့လူတို့၏ ကြီးသော ဇံပွားချမ်းသာခမ်းနားခြင်းတို့ကို ခံစားလတ္တံ့။ အဆုံးဘဝ၌ အပါယ် ၄-ပါးကျသော ဣဒါအပေါင်းကို

၁ ကြွင်းထိပ်=သွင်သို့ကြ်။  
၂ ထေစ်=ထေက်။ ဗြဟ္မဒင်က ‘ဖြောင့်မတ်ခြင်းကို’ ဟုအနက်ပေး၏။

အပါယ် ၄ - ပါးမှ ကယ်ဆယ်လတ္တံ့။ အကွယ်အကာ ခိုလှုံရာမဲ့  
သော မဟာဓာတ်နှင့်တူသောသံသရာ၌ နစ်မွမ်းကုန်သောနတ်တို့  
နှင့်အတူတကွ လောကတချလုံးကို သဘောကြီးနှင့်တူသော တရား  
ကောင်း၌တင်ကာ မွန်မြတ်သော နိဗ္ဗာန်ဆိုင်ကမ်းသို့ ပို့ဆောင်  
လတ္တံ့။

‘ [၄၂] နတ်မင်း-ထိုသို့လနှင့်တူသော ဘုရားသခင်သည်။ ဘုန်းနှင့်  
ပြည့်ဝသော မြို့ကြီးထုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇမင်းကို ဗျာဒိတ်ပြု၏။ နတ်  
မင်း- အခြားမိန့်ခွန်းကို နားထောင်ဦးလော့။ မြို့ကြီးထုဝနာဒိတုဓမ္မ  
ရာဇမင်း မင်းပြုသောအခါမှို၊ ဝါးမျှစ်၊ ပန်း၊ သစ်သီးအပေါင်း  
တို့သည် အလွန်ပေါများကြလတ္တံ့။ ထမင်းအဝတ်ပုဆိုးတို့ကို ရ  
ခဲသောသူ ဆင်းရဲတို့သည်၊ ရွှေတန်ဆာပုဆိုးချောတို့ကို ဝတ်ဆင်  
ကြ၍ အပြည့်အစုံ စံစားကြလတ္တံ့။ လက်သည်းဖြင့် မှ စားသင်  
နေ သော ကလေးများသည် [၅၀] လူကြီးများကဲ့သို့ စိတ်ကောင်း  
ထားကြလတ္တံ့။ ဥတုခပ်သိမ်းအချိန်မတုန်လွန်စေဘဲ၊ သူတို့သည်<sup>၁</sup>  
၎င်း၊ ပြည်နယ်က မင်းသားအပေါင်းတို့သည်၎င်း၊ တမျိုးမကသော  
လက်ဆောင်ပတ္တာတို့ကို ယူဆောင်လာကြလတ္တံ့။<sup>၂</sup> မြို့ကြီးထုဝနာ  
ဒိတုဓမ္မရာဇမင်း၏ နိုင်ငံအငှန်း၌ အကြိမ်တရာနှစ်ဆယ် မိုးရွာ

( င )

လတ္တံ့။ အခါခပ်သိမ်းစပါး(နှံ) ပြည့်ဝလတ္တံ့။ မြို့ကြီးထုဝနာဒိ  
တုဓမ္မရာဇမင်း၏ နိုင်ငံ၌ - အိန်နတ်မင်း - ဆင် မြင်း ကျွဲ နွား ဝက်  
ဆိတ်ကြက်ပေါများကြလတ္တံ့။ မင်းသား၊ လူကြီး လူကောင်းသား  
အပေါင်းတို့၏ ဘစားစရာတို့သည်၊ ရွှေငွေတို့သာတည်း။ တံခါး  
၏ လုံခြုံမှုကို လွှဲ စွာ (လိုလား) သော လူအပေါင်းတို့သည်.....

<sup>၁</sup> စွက်=စုံနှက် ။ ‘ စွတ်  
<sup>၂</sup> အရိမဒ္ဒနပူရိမြို့သား။  
<sup>၃</sup> ရင်တွင် ‘ ကြိုဆိုသည် ’ ဟုဟကွဲဝဲလ်အဘိဓါန်၌လာ၏။

ယပ်တောင်တခါးကိုလုပ်ကြလတ္တံ့။ အိမ်ခေါင်ချုပ်တို့ကို သူတို့သည် ကြေးဝါဖြင့်သာမီးကြလတ္တံ့။ ဗြိတိသျှဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇမင်းသည် သူတို့အားလုံးကို ကြွယ်ဝချမ်းသာစေလတ္တံ့။

‘[၉] အရိယာသင်္ဘာရနစ်ဆင့်တို့သည် ပန်းနှင့်တူသော တရားကို သွန်းလောင်းချကုန်လတ္တံ့။ အမွှေး အကြိုင်နှင့်တူသော သီလဖြင့်မွှေးကြိုင်စေကြလတ္တံ့။ နတ်မင်း-နေ့တိုင်းဗြိတိသျှဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်းသည် ပြည်သူ အပေါင်းအားဆုမွှေသွန်သင်သော အခါ ပြည်သူအပေါင်းတို့ပြုသောကောင်းချီးပေးသံ၊ ချီးမွမ်းသံ၊ သာသနာတော်တို့သည်၊ သန်ကောင်အချိန် မီးကြီးအာဒံနှင့်တူကြ၏။

[၁၅] ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် ကောင်းမှုကိုဆင်ယင်ကြလတ္တံ့။ ကောင်းမှု၏တန်ဆာနှင့်တူသော မီးသူတော်’ တို့သည်၊ တရားကောင်း၌ မွေ့လျော်ကြလတ္တံ့။ ဆွေမျိုး’ နည်းသောသူအပေါင်းသည် ဆွေမျိုးပေါများကြလတ္တံ့။ ပျင်းရိသူအပေါင်းတို့သည်ကြိုးစား အားထုတ် ကြလတ္တံ့။’ ဝိနိတြိသောသူတို့သည် ဝါဒဖြိုးကြလတ္တံ့။ ခွန်အားစွမ်းအင်မဲ့သောသူ အပေါင်းသည် ခွန်အားစွမ်းအင်ရှိကြလတ္တံ့။

‘[၂၀] လယ်ထွန် စိုက်ပျိုးခြင်း၌ ထူးချွန်သူ အပေါင်းသည် စဉ့်ကူးတို့ကိုတမျိုးမကသော စပါးပြောင်းတို့နှင့်ဖြည့်ကြလတ္တံ့။ သူတို့၏ အိမ်အားလုံးသည် ရတနာတို့ဖြင့် ကြွယ်ဝကြလတ္တံ့။ အိုးစလောင်းတို့ကိုရောင်းသော ဆင်းရဲသူမိန်းမအိုအပေါင်းတို့သည်အဖိုးများများရသဖြင့် သူတို့သည် ကြွယ်ဝကြလတ္တံ့။ ကျွန်မဲ့သောသူတို့သည် ကျွန်ကိုရကြလတ္တံ့။ ခွားမဲ့သောသူတို့သည် ခွားကိုရ

၁ သွမြရောင်း၊ ၊ လုံစာင် =လမာတ်  
၂ ဒွာတ် = ဒညာတ်၊ အကယ်၍-ရွာတ်-ဟုဖတ်သျှင် ‘ဝတ်စားတန်ဆာ’ အနက်ရ၏ (၂၅)  
၃ သွိရိငောအိ

ကြလတ္တံ့။ [၂၅] တရားအစဉ်အလာကို အမျိုးလေးပါးတို့သည် ကောင်းစွာစောင့်ကြလတ္တံ့။ မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်း၏ နိုင်ငံ တွင်နေသောသူအပေါင်းတို့သည်ဘေးကင်းကြလတ္တံ့။ အန္တရာယ် ကင်းကြလတ္တံ့။ အရိမဒ္ဒနပူရ မြို့သူမြို့သားအပေါင်းနှင့် မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်းတို့သည် အသက်ရှည်ကြကုန်လတ္တံ့။

‘[၂၆] အကောင်းအဆိုး၏ အကျိုးအပြစ်ကို မြင်သော ရဟန်း နှင့် ပညာရှိအပေါင်းတို့သည် မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်း၏ မျက်စိနှစ်လုံးနှင့်တူကြလတ္တံ့။’ အမျိုးကောင်းသော လူအပေါင်း တို့သည် မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်းကို ခစားကြလတ္တံ့။<sup>၁</sup> [၂၇] တထောင်မကသော သူရဲအသီးအသီးသည် လူဆိုးအပေါင်း ပျက်ဆီးသည့် မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်း၏ နိုင်ငံဇနပုဒ်ဖြစ်ပေ။ အခြားမင်း၏ မြို့နိုင်ငံဖြစ်စေ မိမိတို့လက်တွင်းသို့ရောက်စေ၍ မြို့ကြီး တဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်းအားအပ်နှင်းကြလတ္တံ့။ [၂၈] မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်းသည် ရှေးမင်းအပေါင်းတို့၏ အစဉ်အလာကို တည်တံ့စေလတ္တံ့။ မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်း၏ နှုတ်မှတရား နှင့်ညီသောအမိန့်တို့သာ ထွက်လတ္တံ့။<sup>၂</sup> လူတို့အားဆင်းရဲဒုက္ခပြုခဲ့ သောသူအပေါင်းတို့သည် သီလ၌တည်ကြလတ္တံ့။ စကားပြော ကောင်းခြင်း ‘ဟူသောပညာသည် မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်း၏ နှုတ်၌ အခါခပ်သိမ်း တည်နေလတ္တံ့။ နတ်မင်း - ကျက်သရေနှင့်

(၈)

သိုက်ခြိုက်ခြင်းဖြည့်ဝသော အရိမဒ္ဒနပူရမြို့၌ နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့် ချစ်ခြင်းမှဝေးသော အုပ်စိုးခြင်းကို မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်း သည်သင်ကြားလတ္တံ့။ နတ်မင်း - ထို သို့ (ဖြစ်လတ္တံ့။) မြို့ကြီးတဝနာဒိတျဗ္ဗေရာဇမင်း၏ အမှုအလုံး၌ ယင်နှလုံးထကြွစေရန် ငါသည်

<sup>၁</sup> ဤနေရာ၌ ‘မ’ အကြောင်းကို (ဂ) မှတ်ချက်-၁-မှာရှု။  
သရသ္မတီ      <sup>၂</sup> ကိမိနိဒိလောင် လုံဟောက် - အနက်မထင်

သင့်အားပြောနေ၏။<sup>၁</sup> သတိရလော့-မမေ့ပါနှင့်။ နတ်မင်း-မြို့ကြီး  
 ဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇမင်းနှင့် ပရိသတ်ရှေ့တွင် ချစ်ခြင်း မေတ္တာ  
 ဆောက်တည်လော့။ လာမည့်ကာလမှာ လွန်ခဲ့သောကာလမှာကဲ့သို့  
 ထပ်တူပြုလော့။ နတ်မင်း-ကတကမ္ဘ နဂါးမင်းကိုခေါ်၍ ဤသို့  
 မိန့်လော့။ “ဝိရိယကြီးသော၊ တန်ခိုးဣန္ဒြိယာဒိ တန်ခိုးအာနုဘော်  
 ကြီးသော၊ ကျက်သရေတိုက် ဘဏ္ဍာသခင် - ဒိရနဂါးမင်း-ဘုရား  
 သခင်၏ သာသနာကို အသစ်တည်ထောင်ရန်အလို့ငှါ [၁၃] သ  
 ခင်ဂဝံပတိမိန့်ခွန်းအတိုင်းပြုလော့။ သိသိတ်မြို့သည်အနှစ်တထောင်  
 နှစ်ရာတည်စေသတည်း။ ထိုနောက် မြို့ကြီးဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇမင်း  
 သည်တက္ကဒေသ၌ မင်းပြုသောအခါ - မြို့ကြီးဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း  
 ၏ နိုင်ငံအလုံးကို အညွှောက်ထွက်သော<sup>၂</sup> သစ်ပင်နှင့်တူသော အေး  
 ချမ်းခြင်းဝင်းခြံ<sup>၃</sup> အတွင်းဝဝဖြိုးဖြိုးရှိစေလော့။”

[၁၉] သခင်ဂဝံပတိသည်ဣန္ဒြိယာဒိအားထိုသို့ပြော၏။ ထိုအခါဣန္ဒြိ  
 မင်းကဤသို့မိန့်၏။ ‘မြို့ကြီးဘုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇမင်း၏ နေပြည်  
 တော်ဖြစ်သော တက္ကဒေသ၌ စောင့်ရှောက်မည့်သူကား အကျွန်ုပ်  
 တည်း’။ လာမည့်ရန်သူအလုံးကို ငါသည်လျှင် မောင်းနှင်ပစ်ပေးအံ့။  
 ထိုမြို့၏ ကျော်စောခြင်းသည် ပြတ်စဲသွားမူ၊ ငါသည်လျှင် တပန်  
 ထင်ရှားစေအံ့။ [၂၅] မြို့ကြီးဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ အမှုအားလုံး  
 တွင် ငါသည်လျှင် အခါခပ်သိမ်းလုံးလထုတ်အံ့။ တရား၌ တည်  
 သော မြို့ကြီးဘုဝနာဒိတျဓမ္မရာဇမင်း၏ တိုးတက်ရေးအတွက် ငါဆု  
 ပေးအံ့’ ထိုသို့ ဣန္ဒြိယာဒိကလက်ခံပြီးနောက်၊ သခင်ဂဝံပတိသည်

<sup>၁</sup> ပြနင် - အနက်မထင်  
<sup>၂</sup> လုံစရိ = လမောင်။ ဒ ကာသ်၍ ‘လမင်’ နှစ်ခဲလျှင် ‘ရွက်နဲ့  
 ထွက်သော’ ဟုအနက်မူ၏။  
<sup>၃</sup> တုံပိုင်=တို့၊ တွင်  
<sup>၄</sup> လွှာစံ=အနက်မထင်

လူ့ပြည်သို့ တပန်ဆင်းလာ၍ ဗိသုမည်သောရသေ့ ထံသွားပြီးထွင်  
သခင်ဗိသုမည်သော ကိုမြင့်သော နေရာ၌ တင်၍ ဤသို့မိန့်၏။ ‘အသင်  
သည် ငါနှင့် ဣန်မင်းနှင့် ကတက မွဲနဂါးမင်းနှင့် ဗိသုကမ္မိနတ်သား  
နှင့်အဟူ သိသိတ်မည် သော မြို့ကိုတည်လတ္တံ့ ။ ထိုနောက်တက္က  
ဒေသတွင် အရိမဗ္ဗနပူရ်မြို့၌ သခင်သည် မြို့ကြီးထုဝနာဒိတုဓမ္မရာဇ  
မင်းဖြစ်ပြီးထွင် တရားသခင် သာသနာကို ချီပင့်လတ္တံ့ ။ ထိုသို့တု  
ရားသခင်သည် သခင်ကို ဗျာဒိတ်ပြုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် ငါသည်  
သခင်အား အသနားခံ၏။ သခင်သည် ငါ၏ အသနားခံချက် ကို  
လက်ခံလော့။ အခြားဗိတ်မရှိပါနှင့်။ [၃၉] သခင်ပြုသင့်သော အမှုကြီး  
တခုရှိ၏။ သခင်၏ဆန္ဒသည်ကြီးသောဆန္ဒဖြစ်၏။ တရားဖြစ်အံ့သော  
ဌာသခင်ဆောက်တည်လော့။ သက္ကဝါအပေါင်းသည်သခင်၏ တုန်း  
အရိပ်တွင် ခိုကြလိမ့်မည်။ သူတို့သည် သဗ္ဗာတို့၏ အလိုအားလုံး ကို  
ဖြည့်ကုန်လတ္တံ့ ။ ထို့ကြောင့်သခင်ရသေ့ကြီး။

(ဆ)

‘တဘိယဘဝ၌ သခင်သည် နန်းစည်းစိမ်ခံစားလော့။ သခင်-  
နန်းစည်းစိမ်ကိုမစက်ဆုပ်ပါနှင့်။ နောင်တတိယဘဝ၌သခင်သည်တ  
ရားမင်းဖြစ်လတ္တံ့ ။ သခင်သည်တရားမင်းဖြစ်သောအခါ သခင်ကျက်  
သရေသည်အလွန်ကြီးလတ္တံ့ ။ သခင်မျက်နှာမူသောအရပ်၌ ရန်သူ  
အပေါင်းတို့သည် တယောက်မကျန်နေနိုင်ကြမည်မဟုတ်။ သခင်  
သည်သရေကောလ၌ နေကဲ့သို့ထွန်းတောက်လတ္တံ့ ။ သခင်မင်း ပြုသော  
အခါ၌မြေကြီး၌ ခမ်းနားသိုက်မြိုက်ခြင်းသည် ကောင်းကင်ဘုံ၏  
ခမ်းနားသိုက်မြိုက်ခြင်းနှင့်တူလတ္တံ့ ။ ယောက်ျား မိန်းမကလေးအ  
ပေါင်းတို့သည် [၁၀] အသက်ရှင်ကြ၍ ဖျားနာခြင်း လုံးဝ ကင်း  
မဲ့ကြလတ္တံ့ ။ ပြည်သူအပေါင်းတို့သည် ဘေး ကင်း ကြ လတ္တံ့ ။  
အန္တရာယ်ကင်းကြလတ္တံ့ ။ သူတို့သည် အစာများစွာ စားကြလတ္တံ့ ။  
သူတို့သည်ချမ်းသာခံစားကြလတ္တံ့ ။ သခင်နိုင်ငံတွင် မိုးအကြိမ်

ကရုနဂ်ဆက်ရွာလတ္တံ့။ ဤမြေကြီး၏ အရသာအားလုံးသည် ထွက်ကြွလတ္တံ့။ ကျီစည့်အပေါင်းတို့သည် ပစ္စည်းအပေါင်းတို့နှင့် ပြည့်ကြွလတ္တံ့။ သာဓ်နိုင်ငံ၌ အယူမှားသောသူအပေါင်းသည် လုံးဝအယူမှန်ကြွလတ္တံ့။ ဘုန်းကြီးအပေါင်းသည် သီလနှင့် ကောင်းသော အကျင့်နှင့် ပြည့်ကြွလတ္တံ့။ ဗေဒသိသော ပုဏ္ဏား အပေါင်းသည် ပုဏ္ဏားကရားကိုဖြည့်ကြွလတ္တံ့။

[၁၉] မင်းသားအပေါင်းတို့သည် တရားကျင့်ကြွလတ္တံ့။ အမျိုး ၄ - ပါးတို့လည်း တရားစောင့်ကြွလတ္တံ့။ နေရာအလုံး၌ အမှန်ဟောပြောခြင်း၏ သဘောသည် ထင်ရှားလတ္တံ့။ သခင်ရသေ့ - အမှန်ဟောပြောခြင်းသဘောကို ကျက်သရေရှိသော၊ ခေါင်းဆောင်' ဟိတ္ထိလိဂ် ငှက်ဆင်နှင့်တူသော တရားမင်းသည်လာ၍ ထင်ရှားစေလတ္တံ့။'

ထိုအခါမိသူးမည်သော ရသေ့သည် စိတ်အားထက်သန်စွာ သခင်ဂဝံပတိထေရ်၏ မိန့်ခွန်းကိုခံယူ၍ (ဆို၏) 'ကောင်း၏ သခင်-နောင်အခါ - တတ္တဒေသတွင် ငါကား အရိမဗ္ဗနုပူရ်မြို့၌ ဇြိတြိထုဂ နာဒိကျဓမ္မရာဇမည်သောမင်းဖြစ်အံ့။.....တို့၏ ခြေလက်တို့ကို ငါထောက်ပံ့အံ့။.....ဘုရားသခင်၏ သာသနာကိုလည်း ငါချီပင့်အံ့။ ပြည်သူအပေါင်းတို့ကို ငါသည် သီလစောင့်ရန်တိုက်တွန်းအံ့။ တရားကျင့်ရန်တိုက်တွန်းအံ့။ အကျင့်ဆိုးကို ကျင့်သော မိန်းမတို့ကို [၃၁] အကျင့်ကောင်းကို ကျင့်ရန် ငါတိုက်တွန်းအံ့။ ပျက်စီးသော နိုင်ငံရွာမြို့ငယ်များ၏ အကြီးအကဲ 'တို့ကို ငါသည်လျှင် ထင်ပေါ်စေအံ့။ ကောင်းသော သီလတရားတို့ကို ဆောက်တည်ရန် ငါတိုက်တွန်းအံ့။ ငါသည် ပြည်သူအပေါင်းတို့၏ ခေါင်းဆောင်

• တုံ့ပင်၊  
' ဒုက္ခင် = ဒုက္ခင်

ဥသဘာ၊ မီးအိမ်<sup>၁</sup> ဖြစ်၏။ သခင်ရသေ့သည် ထိုသို့မိန့်ဆိုပြီး  
လျှင် သခင် ဂဝံပတိထေရ်သည် သခင်ရသေ့ကြီး မိသွားအား နှစ်  
သက်၍ ' ဘုရားသခင်၏ ဗျာဒိတ်အလုံးကို သခင်ဂဝံပတိသည် ရှင်း  
ပြပြီးနောက် ပြည်သူအပေါင်း နိဗ္ဗာန်ကောင်းကင်ဘုံသို့ ရောက်စေ  
အံ့သောငှါ သခင်သည်ထွက်ကြွလေ၏။

ထိုနောက် ဣန်မင်းသည် တာဝတိံဗုဆင်းသက်၍ သခင်မိသွားရ  
သေ့ထံသွား၍ ဤသို့ဆို၏ ' တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ်ကြီးသော တန်ခိုးအာ  
နုဘော်ကြီးသော၊ ချစ်သူရန်သူအားလုံးတို့အား မေတ္တာပိတ်အမှု  
ထားသော သခင်ရသေ့ - သခင်နှင့် သခင်ဂဝံပတိနှင့် ငါနှင့်မိသွား  
ကမ္ဘီနှင့်ကတကမ္ဘီနဂါးမင်းတို့သည်

(၉)

' သိသီတိမြို့ကိုတည်ထောင်ကြလတ္တံ့။ သခင်သည် သိသီတိမြို့ကို  
တည်ထောင်ပြီးနောက် ထိုမှကွယ်လွန်ပြီးလျှင် တတ္တဒေသတွင် အ  
ရိမဒ္ဓန ပူရ်မြို့၌ မြို့ကြိုထုဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇ မည်သောမင်းဖြစ်၍  
ဘုရားသခင် သာသနာကို ချီပင့်လတ္တံ့။ တိမ်မြုပ်နေသောတရားကို  
ထင်ရှားစေလတ္တံ့။ သခင်၏အမှုအလုံးကို ဆောင်ရွက် အံ့သောငှါ  
အထက်ကောင်းကင်ဘုံ၌ စိန်လက်နက် ကိုင်သောဤငါ ဣန်မင်း  
သည် ရှိ၏။ အောက်၌ကား တန်ခိုးဣဒ္ဓိပါဒ် တန်ခိုးအာနုဘော်

<sup>၁</sup> တုံဗင်။  
<sup>၂</sup> မှိုင်း၊ အကယ်၍ 'မှိုင်း' သည် စားကျက်မြေဟူသော 'ပဏာင်'  
ဖြစ်လျှင်၊ ဤအပိုဒ်သည် 'ပြည်သူအပေါင်း၏ စားကျက်မြေ  
တွင် မင်းဆောင်ဥသဘာဖြစ်၏' ဟုအနက်ထွက်ရာ၏။  
<sup>၂</sup> သို့မဟုတ် 'သခင်ဂဝံပတိ(ထေရ်)နှင့် သခင်ရသေ့ကြီးမိသွား  
တို့သည်နှစ်သက်ကြ၍'

ကြီးသော၊ အခွေတထောင်ရှိသော နဂါးမင်းသည်ရှိ၏။ အရပ် ၄-  
 ပါး၌ လောကပါလမင်း-၄-ပါးတို့သည် အစောင့်အရှောက် ထား  
 ကြလတ္တံ့။ အမျိုး-၄-ပါးပရိသတ်အသုံးနှင့် သခင်ဂဝံပတိထေရ်  
 စောင့်ရှောက်သောကြောင့် မလှုပ်နိုင်သောနေရာ၌ နေသောမင်းတို့  
 သည် ဘေးကင်းကြလတ္တံ့။ ဒုက္ခကင်းကြလတ္တံ့။ သခင်ရန်သူတို့သည်  
 တယောက်မကျန်ဥာဏ်အလိမ္မာနှင့်လည်း ကင်းမဲ့ကြလတ္တံ့။

‘သခင်-ထိုနောက်သခင်သည် မြို့ကြီးတူဝနာဒိတျ ဓမ္မရာဇမင်း  
 ဖြစ်သောအခါ ပညာရှိအပေါင်းသည် တည်တံ့သော ခိုင်ခံ့သော  
 နက်နဲသောအကြောင်းအရာတို့ကို စိစစ်ရန် တတ်စွမ်းနိုင်ကြလတ္တံ့။  
 သင်္ဘာတို့၏အထိုကို ကောင်းစွာဖြည့်ကြလတ္တံ့’။

[၁၁] ထိုအခါ ဗိသုမုဗ္ဗညုသောရသေ့ကြီးသည်ဣန္ဒမင်း၏ မိန့်  
 ခွန်းကို ကြားပြီးသော်-နောင်အခါ တရားသခင် သာသနာတိုးဘက်  
 မြင်းကို မြင်အံ့သောငှါ (ဆို၏) ‘ကောင်းစွာ၊ ကောင်းစွာ၊ နတ်မင်း-  
 သခင်ဂဝံပတိထေရ်သည် ငါ့အားသို့အကြောင်းကို ဖော်ပြခဲ့ပြီ။  
 [၂၂] အသင်လည်း ငါ့အားဖော်ပြပြီ။ အသင်တို့နှစ်ဦးထိုသည်  
 အတိုင်း နောင်အခါ၌၊ ထိုသို့တရားသခင် သာသနာကို ချီပင့်အံ့  
 သောငှါ အသင်အားထုတ်ရန် ကောင်း၏။ မပေါ့လျော့ပါနှင့်  
 သခင်ရသေ့သည် ထိုသို့ ဣန္ဒမင်းအား ပြော၍ ရှင်လန်း  
 ဝမ်းမြောက်၏။

တရားသခင်သည် သခင်အာနန္ဒအား ဗျာဒိတ်ပေးသော ဗျာဒိတ်  
 သည်လည်းကောင်း။ သခင်ဂဝံပတိသည် အဖြေလိုလား အပ်၍

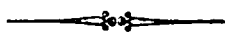
° မုန်=သောကြောင့်။ ‘မုန်’ စားမိတ္တူမှကွဲ၍ ‘မ’ ဟုဖတ်  
 ထွင် ‘စောင့်ရှောက်သော’ ဟုအနက်ရ၏။

’ ဂံ                    ° ကွည်

တုရားသခင်အား မေးသောမေးခွန်းသည် လည်းကောင်း- တုရား  
သခင်သည် သခင်ဂဝံပတိအား မြေပြီးထျှင် ဣနိမင်းထံ ကြွသွား၍ အ  
ကြောင်းကြားရန် သခင်ဂဝံပတိကို နှိုးဆော်ခြင်းသည်လည်းကောင်း  
[၃၁] သခင်ဂဝံပတိနှင့် ဣနိမင်းတို့သည် ဆင်းသက်ကာ သခင် ဗိ  
သ္မူ၊ ရသေ့အား ပြောကြားသော မိန့်ခွန်းသည်လည်း ကောင်း-  
တုရားသခင်သည် သခင်အာနန္ဒအား- ငါ၏သာသနာ ဟထေဝင်  
ခြောက်ရာ နှစ်ဆယ်ရှစ်နှစ် လွန်လေသောအခါ ဗိသ္မူမည်သော  
သခင်ရသေ့သည် အရိမဒ္ဒန ပုဂံမြို့၌ မင်းဖြစ်၍ ဇွဲတြ်ဘုဝနာဒိတျ  
ဓမ္မရာဇ အမည်ကိုခံ၍ ငါ၏သာသနာကို ချီပင့်လတ္တံ့ ဟူသော အ  
မိန့်သည်လည်းကောင်း- တုရားသခင်မိန့်တော်မူသော ထိုမင်းကား-  
ဤမင်းဖြစ်သတည်း။ တုန်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ ပညာရှိသည်  
လည်းကောင်း၊ ပုဏ္ဏားသည် လည်းကောင်း၊ အကြီးအကဲသည်  
လည်းကောင်း၊ ပြည်သူလောက အပေါင်းသည်၎င်း- သင်တို့အား  
လုံးထိကြကုန်လော့။ သင်တို့အားလုံးထိကြကုန်လော့။ ထိုမင်းကား  
ဤမင်းတည်း။ သံသယမရှိကြနှင့်- သံသယမရှိကြနှင့်- သံသယမရှိ  
ကြနှင့်။

# မွန်အဘိဓာန်

(စာလုံးပေါင်းမတူသော ယခုခေတ်မွန်ကို ကွင်းစိုင်း၍ပြသည်။ စာလုံးပေါင်း မပြောင်းလဲသော ရှေးမွန်စကားလုံးကို ချန်ထားသည်။)



- အတယ် (အတ်) စ<sup>၂၃</sup> - ကျော်စောခြင်း
- အန် (အောန်) ဝ<sup>၆</sup> - နည်းသော ၊ ခဲသော
- အန္တလ် (လတူ) ဇ<sup>၆</sup> - အထက်
- အမ္မော (မောအ်) ခ<sup>၆</sup> - အမိ ၊ အမ
- အသွရ် (အသရ်) က<sup>၂၅</sup> - အံ့ဘွယ်သရဲ
- အာစ် (အာတ်) စ<sup>၃၇</sup> - အသနားခံသည်
- အာယုက် (အယုက်) ဆ<sup>၁၀</sup> - အသက်
- အာသ် (အာသန) စ<sup>၃၀</sup> - နေရာ
- ဣယေပုရေယ် (အဲပရဲ) ဃ<sup>၂၀</sup> - ရိုသေသည်
- ဣမ် ၊ ကိရ်ဃျမ် (ကအိ ၊ ဣဓ) က<sup>၂၀</sup> ၊ ၂ - ပြုံးခြင်း
- ကန္တရ် ၊ ဣဝ်ရ် ၊ ကန္တဝ်ရ် (ဖွံင် ၊ ဣ) က<sup>၈</sup> ၊ ၂<sup>၁၉</sup> - ဖြစ်ပေါ်ခြင်း ၊ ထကြွခြင်း
- ကန္တ (ဂတ ၊ ဂိတ) ဃ<sup>၃၃</sup> - လ
- ကန္တရ် (ကလပ်) ဂ<sup>၈</sup> - မယား ၊ ကြင်ဘက်
- ကိန်ကန် ၊ ကိင်ကန် ၊ ကိင်ကာလ် (ဂကန်) က<sup>၅၀</sup> ဇ<sup>၃၀</sup> ၂<sup>၂၁</sup> - မှာကြားသည်
- ကိန္နာလ်ဇိုင် (၁တာဇိုင်) က<sup>၂၅</sup> - ခြေဖဝါး
- ကိကိုလ် (ဂကူ) ဂ<sup>၂၀</sup> - အမျိုး
- ကိဇေး (ဂဇှေ) ဃ<sup>၂၄</sup> - စိတ်အားထက်သန်ခြင်း
- ကိဗိုင် ၊ ကျိုင် (ကျိုင်) ဂ<sup>၃၃</sup> ၂<sup>၂၁</sup> - အုပ်စိုးခြင်း ၊ နန်း

ကိလေား ( ဣယျာယ် ၊ ဣဗြဟံ ) က<sup>၂၂</sup> - ကူး သည် ၊ ဖြတ် သန်းသည်  
 ကိဝိသ် ( ကဝး ၊ ကွး ) ဇ<sup>၀</sup> - အခွေ  
 ကုဇီး ( ဂဇှေ ) ဃ<sup>၂၃</sup> - စိတ်အားထက်သန်သည်  
 ကုတ ( ဂတ ) ဆ<sup>၁</sup> - မျက်နှာမူသည်  
 ကုပ် ( ကိုပ် ) ဂ<sup>၀၆</sup> - အခါ  
 ကုံ ( ကို ) ခ<sup>၆၆</sup> - လည်း  
 ကု မိရ် ( ကမီ ) င<sup>၂</sup> - မိုးသည်  
 ကုလစ် ( ကဗ္ဗတ် ) ခ<sup>၂၁</sup> - သူခိုး  
 ကုသိပ် ( ကသီ ) ဃ<sup>၃၀</sup> - လှုပ်စေသည်  
 ကေလ်ကိလ် ( ကိုပ် ) ခ<sup>၃၄၇၅</sup> - ပေးသည်  
 ကောသေရ် ( ဂေါ်ဝ်ဆဲ ) ၊ ကျော်နိတ် ) ဃ<sup>၄၀</sup> - ချောသော ၊ လှသော  
 ကုသ် ခွေအ် ( ကျုတ်ခွေ ) ဆ<sup>၂</sup> - စက်ဆုပ်သည်  
 ကြောရ် ( ကတောင် ) ဂ<sup>၂၆</sup> - နား  
 ကျာလ် = ကျာလ် ( ကျာ ) က<sup>၂၂</sup> - လေ  
 ကြာစ် ( ကြာတ် ) ခ<sup>၃၇</sup> - ဆေးကြောသည်  
 ကြောအ် { ကြောံ } င<sup>၃၀</sup> - ဝဖြိုးသော  
 ကွပ် ၊ ကန်သ် { ကသ် } ခ<sup>၃၀</sup> - အကြံအစည်  
 ကွေဝ် { ချ<sup>၀</sup> } ဇ<sup>၃၁</sup> - လှုပ်သော  
 ကွေး { ချေတ် } ဂ<sup>၂၀</sup> - မြင်း  
 ဂရေိုင် ၊ ဂေါင် { ဂင် } က<sup>၆</sup> ၊ င<sup>၃၃</sup> - ရစွမ်း ၊ ရရင့်ခြင်း  
 ဂင်ဂိဉ် { ဂငေင် } ဂ<sup>၂၅</sup> - လှ ညှလည်သွားလာသည် ထွက်ကြသည်  
 ဂိရ်ဂေါအ် { ဝံ } င<sup>၂၃</sup> - ရခြင်း  
 ဂိရ်ရွေး ၊ ဂိရ်တိန်ဟိရ် { ဂိုလဟို ၊ ဂိုဒဟို } ဂ<sup>၃၃</sup> ဃ<sup>၃၁</sup> - တောက်  
 ပသည်

ဂုံဗြဲရ် { ဂမ္ဗိ ၊ ခမ္ဗိ } ဂ<sup>၅၀</sup> - ရဟန်း။ ‘ဗြဲရ်’ ရဟန်းပြုသည်  
ဂုရင် ၊ ငြင် { ဂရင် } က<sup>၅၁</sup> - ဇ<sup>၅၂</sup> - ရှင်းလင်းဖော်ပြသည်။ သိသည်  
ဂုံလောင် ၊ ခွေင် ၊ ဝိယောင် { လွိုင် ၊ ဂဗ္ဗိုင် } က<sup>၅၃</sup> ဗ<sup>၅၄</sup> င<sup>၅၅</sup> - များသော  
ဂုလာည် { ဂလာန် } ဗ<sup>၅၆</sup> - ပြောဆိုဆက်ဆံသည်။

ဂေါရ် { ဂေါင် } စ<sup>၅၇</sup> - သင့်သော ၊ လှသော  
ဂွိယ် { ဂွေတ် } က<sup>၅၈</sup> - အစွယ် ၊ စွယ်သွား

ဂေါင် { ဂွိုင် } ဂ<sup>၅၉</sup> - ရဲရင့်ခြင်း

ဂြပ် { ဂြပ် } ခ<sup>၆၀</sup> - တော

ဂုယ် { ဂုတ် } င<sup>၆၁</sup> - အဘိုး

ဗွဲ ၊ စုအး { ဗွဲ } ခ<sup>၆၂</sup> ၁၇၆ - စင်ကြယ်သော

စနံဟံင် { စဏ } ဆ<sup>၆၃</sup> - အစာ

စာယ် { စဟ် } ဗ<sup>၆၄</sup> - တဆယ်

စသိုင် { စသိုင် } ဗ<sup>၆၅</sup> - ခံစားသည်

ဗွာင် { ဗွာင် } က<sup>၆၆</sup> - သူတပျား ၊ အခြား

စာယ် { စး } ခ<sup>၆၇</sup> - ဆန်သည်

စိန် { စိန် } က<sup>၆၈</sup> - ဖြစ်ပြီးကာလပြု

စိန်စောန် { စလိုင် } ခ<sup>၆၉</sup> - မွင်းမံသည်

စိဒြက် ၊ မြဟ် { စြက် ၊ ဩက် } ဗ<sup>၇၀</sup> စ<sup>၇၁</sup> - ကွယ်ကာသည်

စိနွဲး { စနေတ် } ဂ<sup>၇၂</sup> ၂၁ စစ် ၊ စစ်တိုက်သည်

စိနွေ်းတုံစး { စနုတ်ထမး } ဂ<sup>၇၃</sup> - ထွန်းပင်းတောက်ပသည် ၊ ဖော်

ပြရှင်းလင်းသည် { စနုတ်ထမး }

စိမုန် { ကွိန် } ဂ<sup>၇၄</sup> - တူ

စိရ် စုန် { ဒစုန် ၊ ဂစုန် } ခ<sup>၇၅</sup> - တောင်ဝှေး

စိရ်ဟယ် { ဆာ } ဂ<sup>၇၆</sup> - ခမ်းနားခြင်း ၊ စည်းစိမ်

စိသ် {စိတ် ၊ စေတ် } က<sup>၅၄</sup> - ဆင်းသက်သည်  
 စုမတ် ၊ စိမိတ် (စွတ်) ဂ<sup>၅၅</sup> ဆ<sup>၂၁</sup> - မွန်ကြောင်းဝန်ခံသည် ၊ အမှန်  
 စုရေား (စရိတ်) င<sup>၅၆</sup> - သွန်းလောင်းသည်  
 စုံလေးတုး { စနန်တေး } က<sup>၅၇</sup> - ညွှန်ပြသည်၊ ထုတ်ဖော်သည်  
 'စိန္တေးတုံး' ဂ။

စောင် { စ' } ဃ<sup>၂</sup> - ပြန်လာသည်  
 စွတ် [ကတ်] ဃ<sup>၅၈</sup> - သင်သည်  
 စွဲး [စုး] စ<sup>၅</sup> - ဝေးသော

စွက် [စုံ နက်] ဃ<sup>၅၉</sup> - ပြည့်စုံစွာ  
 စွတ် [သွတ်] ဂ<sup>၆၀</sup> - မြင်ဆင်ကမ်း  
 စွတ် [သွတ်] က<sup>၆၁</sup> - ဟုတ်သည်၊ မှန်သည်  
 ဖြေသ် [ဖြိုက်] ခ<sup>၆၂</sup> - ရင်ခွင်

ဖြေဟယ် [ဖြဲ] ဃ<sup>၆၃</sup> - သိုက်မြိုက်ခြင်း၊ တုန်းတန်ခိုး ၊ စည်းစိမ်  
 ဖြိုက် ၊ စိဖြိုက် [ဖြိုက် ၊ ဖြိုက်] စ<sup>၆၄</sup> ဃ<sup>၆၅</sup> - ကွယ်ကာသည်၊  
 အရိပ်ခိုသည်

ဖြောက် [ဖြော်] ဂ<sup>၆၆</sup> - လမ်း  
 ဖြေးပွါင် [ဖြတ်ပွဲ ၊ ဖြတ်ပွဲ] ခ<sup>၆၇</sup> - ဆောက်တည်သည်  
 ဖွက် [သဖွင် ၊ လှင်] င<sup>၆၈</sup> - ကြေးဝါ  
 ဖွတ် [ဖွတ်] င<sup>၆၉</sup> - ဝက်

ဖွန် [သွန် ၊ စိုန်] က<sup>၇၀</sup> - ကျင့်သည် ၊ ပြည့်စုံသည်  
 ဆာန် သွန် {ဆာန် ကွန် က<sup>၇၁</sup> - ချစ်သည်  
 ဖိတ် [ဖိတ်] ခ<sup>၇၂</sup> - သု ဂ်သည်

ဖိန်း [ဖူး ၊ ဖန်း] ဂ<sup>၇၃</sup> - အောင်မြင်ခြင်း  
 ဖိနောက် ၊ ဖိနောက် [ဖော် ၊ ဖော်] ခ<sup>၇၄</sup> ဃ<sup>၇၅</sup> - အဝန်း ၊ ကြီးမားခြင်း

ဇလ် [ ဇလ ] ခ<sup>၂၁</sup>-ဆူးပြိုင်  
 ဇိရ်ဟာန် [ ဇြဟာန် ] စ<sup>၁</sup>- ချစ်ခြင်းမေတ္တာ  
 ဇုင် [ ဇိုင် ] ဆ<sup>၂၁</sup>- ခြေ  
 ဇုရာမ် [ ဇရာမ် ] င<sup>၂၀</sup>-ကျစ်  
 ဇ္ဇောအ် [ ဇ္ဇ ] ဇ<sup>၁၇</sup>- တည်တံ့သော  
 ဇြာယ် [ ဇြာ ] င<sup>၁၈</sup>-ပိန်ကြုံသော  
 ဇ္ဇိုင် [ ဇိုင် ] င<sup>၂၁</sup>- ရှည်သည် .

ဇ္ဇုယ် [ ဇ္ဇဲ ] ခ<sup>၂၁</sup>- သုံ့ပန်း၊ အဖမ်းခံရသူ  
 ဇ္ဇောင် [ ဇ္ဇ' ] င<sup>၂</sup>- နွား  
 ဇ္ဇာ် [ ဇ္ဇာတ် ] က<sup>၁၈</sup>- မြင်သည်  
 ဇျဲက်ကွေး [ ဇျဲက်ချေတ် ] ဂ<sup>၂၀</sup>-မြင်းစီးသည်  
 ဇျဲက်ပိည် [ ဇျဲက်ပေင် ] ခ<sup>၂၁</sup>- ပြည့်စုံသည်

တ [ ဂတ ၊ ကိန္တ ] ဂ<sup>၁၈</sup>- သို့  
 တလ် [ တလ ၊ တီလ ] ဂ<sup>၂၄</sup> - အရှင်၊ သခင်  
 တာ် [ တ ] က<sup>၁၅</sup> - နေသည်  
 တိန်အာရ် [ တိန်အာ ] က<sup>၂၁</sup> - တက်သွားသည်  
 တိန္နင် [ တေင် ] ဂ<sup>၁၂</sup> - တင်းမာသည်

တိန္န [ တမ် ] ဃ<sup>၁၀</sup> - တယောက်မကျန် ၊ တိုင်း  
 တိန္ဒိုင် [ တရင် ] ခ<sup>၁၃</sup> - တံခါး  
 တိန်လုမ် [ တဏ် ] ဃ<sup>၁၈</sup> - နစ်မွမ်းသည်  
 တိန်လုရ် [ သျောင် ] ခ<sup>၁၇</sup> - တံခါးကျည်  
 တိရ်တောင် [ ဒတ် ] ဃ<sup>၁၃</sup> - နေရာ

တိတုံယ် [ ဒတဲ ] ခ<sup>၁၀</sup> - အကျိုးစီးပွား  
 တိရ် ဝိလ် ၊ တြိဝိလ် [ တို့ ] ဂ<sup>၁၀</sup> င<sup>၁၁</sup> - အခြေအရံ၊ ခစားသည်

တိဟိန် ကိသ်း ( ထိုင်သး) င<sup>၇</sup> - ချီးမွမ်းသည်  
တိလ်တောလ် [ တောင် ၊ ဒတောင် ] င<sup>၂၅</sup> - အဆက်အနွယ် ၊ အစဉ်  
အလာ

တိလ်စောက် [ စဗဲ ] ဃ<sup>၁၀</sup> - ခိုယှုံရာ  
တိတ်စုင် [ တိတ်စိုပ် ] က<sup>၂၁</sup> - ထွက်ရောက်သည်  
တုဒေန် [ ထဒိုန် ] ခ<sup>၁၀</sup> - နူးညံ့စေသည်  
တုဟာင် [ ဟဟ ] ဆ<sup>၆</sup> - နေသည်  
တုမ်ဝါယ် ဗုံပိန် [ တမာ ဗမိန် ၊ တွဲလမာ ] ဃ<sup>၂၂</sup> - လက်ဆောင်  
ပဏ္ဏာ

တုမိ [ တမိ ] စ<sup>၂၂</sup> - အသစ်ပြုသည်  
တုံလာရ် [ ထာ ] ဃ<sup>၅</sup> - ရှေးအခါ  
တုံပိုင် [ တမေင် ၊ တွေင် ၊ တွါ ] စ<sup>၃</sup> - ဝင်းခြံ ၊ အကန့်အသတ်  
တုံဇး [ တမး ] ဂ<sup>၂၁</sup> - တောက်ပသည်  
တုံဇာယ် [ ထမှဲ ] င<sup>၂၂</sup> - အိုး  
တုလုင် [ တလုင် ] ဃ<sup>၁၁</sup> - ပိုသည်  
တေယ် [ တဲ ] ခ<sup>၁၇</sup> - လက်  
ထိုန် [ ဒဂိုန် ] ဃ<sup>၅</sup> - ထားသည်  
ထွတ် [ ဒဂေတ် ] ဃ<sup>၂၂</sup> - ကျင့်သည်  
ထွေယ် [ ထွဲ ] ဂ<sup>၂၁</sup> င<sup>၁၁</sup> - နေ၊ နေ့  
ထွင် [ ကိုင် ] ဂ<sup>၁၁</sup> - စီး  
ထွက် [ ကွက် ] ဂ<sup>၁၀</sup> - သံချောင်း  
ထွယ် [ ထွယ်န ၊ ထွန် ] ဂ<sup>၂၆</sup> - အလိုငှါ  
ထွယ် [ ထွဲ ] ခ<sup>၁၀</sup> - ပြီးသော  
ထျင် [ စာင် ] င<sup>၄</sup> - ကြက်

တြယ် [ တြဲ ] ခ<sup>၁၁</sup> - ယောက်ျား  
 တြိဝိလ် [ တွံ ] င<sup>၁၁</sup> - ခစားသည်  
 တြေဇသ် [ တြိဇဉ် ] က<sup>၁၁</sup> - ဂုဏ်အသရေ  
 တြေယ် [ တြဲ ] ဃ<sup>၁၁</sup> - မြတ်သော  
 ထွာရ် ၊ တုံလာရ် [ ထွာ ] ဂ<sup>၁၁</sup> ဃ<sup>၁၁</sup> - ရှေးအခါ၌  
 ထွင် [ ထွင် ] က<sup>၁၁</sup> - လာသည်  
 ထွင် [ ထွင် ] ခ<sup>၁၁</sup> - မုံ  
 ထွာသ် [ တွံ ၊ တွယ် ] ဆ<sup>၁၁</sup> - ဟောပြောသည်  
 ထွလ် [ ထစး ] င<sup>၁၁</sup> - တည်တံ့စေသည်  
 ထိန် ကွေး [ ထိုင်သး ] ဂ<sup>၁၁</sup> - ချီးမွမ်းသည်  
 ထိခေယ်မိတံ [ ထခဲ ဖွံ ] င<sup>၁၁</sup> - ညဉ့်လယ် ၊ သန်းခေါင်  
 ဒိန်ငလ် [ ဒင်ဂါဝ် ] ဂ<sup>၁၁</sup> - မှန်  
 ဒိနရ် [ ဒလဝ် ] ဂ<sup>၁၁</sup> - ထီးဆောင်းသည်  
 ဒိနုမိနွောန် [ ဒလေဝံဗွောန် ] ခ<sup>၁၁</sup> - သွန်သင်သည်  
 ဒိရ်ဒမ် { ဒဒ် ၊ ဟဒ် } ဟ<sup>၁၁</sup> - ဖြစ်ခြင်း ၊ ဟည်ခြင်း  
 ဒိဟ်တ် [ ဒြဟတ် ၊ ဒြဟတ် ] ခ<sup>၁၁</sup> - ခွန်အား ၊ စွမ်းအင်  
 ဒိလဒင် [ ဒလိုက်ဒလင် ] စ<sup>၁၁</sup> - နှိပ်စက်ခြင်း  
 ဒိသ် [ ဒိုဟ် ] က<sup>၁၁</sup> - အရပ်မျက်နှာ  
 ဒုကုပ် [ ဒကုပ် ] ဆ<sup>၁၁</sup> - အကြီးအကဲ  
 ဒုမောင် [ ဒွိုင် ] စ<sup>၁၁</sup> - တင်သည်  
 ဒုပေါး [ ဒုပဉ် ] ဂ<sup>၁၁</sup> - ခုနှစ်  
 ဒုဟိစ် [ ဒု နက် ၊ ထိုက် ] ခ<sup>၁၁</sup> - ကောင်းမှု  
 ဒုသိလ် [ ဒုသ္မိ ၊ ဒုဟ်သီ ] ခ<sup>၁၁</sup> - အကျင့်ဆိုး  
 ဒုင် [ ဒင် ] ဃ<sup>၁၁</sup> - ခံစားသည်

ဒေပတာပ် [ ဒေဝတ် ] ခ<sup>၁</sup> - နတ်  
 ဒွါတ် [ ဒညာတ် ] င<sup>၁၆</sup> - ဆွေမျိုး  
 ဒွါက် [ ဒိုက် ] ဃ<sup>၇၂</sup> - ဆင်းရဲသော  
 ဒွေါင် ၊ ဒုမောင် [ ဒွိုင် ] ဂ<sup>၁၂</sup> စ<sup>၁၀</sup> - နေသည် ၊ တင်သည်  
 နွံ [ နွံ ] ဂ<sup>၁၀</sup> - ကြိုက် ၊ တိုက်  
 နောင် [ နွံ ၊ နွမ် ] က<sup>၁</sup> - ရှိသည်  
 နောင် [ နွံ ] က<sup>၂</sup> - ထက် ၊ မှ  
 ပအာရ် [ ပွါ ] ဆ<sup>၁၆</sup> - ကျင့်သည်  
 ပရ်နိုက် [ ပွတ် ၊ ပဏိက် ] င<sup>၆</sup> - ယပ်  
 ပိဟာရ် - ခ<sup>၁၁</sup> - ပြောဆိုသည်  
 ပုက်ကေလ် [ ပံက်ကိုပ် ] ဂ<sup>၂၆</sup> - ဖွင့်သည်  
 ပုန် [ ပိုန် ] ဂ<sup>၇၁</sup> - ကောင်းမှု  
 ပုန်အာရ် ၊ ပုအာရ် [ ပွါ ] ခ<sup>၂၆</sup> ဂ<sup>၃၃</sup> - ထွက်ပြောက်ခြင်း ၊ သွားလာ  
 ခြင်း၊ အကျင့်  
 ပုနုက်ပုံပိည် [ ဒိုက်ပေင် ၊ ရနက်ပွေင် ] ဃ<sup>၃</sup> - ပြည့်စုံသည်  
 ပုန်ယုက် ပုမတ် [ ပယိုက်ပုမ့် ] စ<sup>၁</sup> ထကြွစေသည် ၊ မြင့်သည်  
 ပုခြယ် [ ပြဟ်၊ ပရဟ် ] ဂ<sup>၂၀</sup> - အလျင်အမြန်  
 ပုန်လုက် [ ပုက် ၊ ပဏုက် ] ဂ<sup>၃၃</sup> - ဖုံးအုပ်သည်  
 ပုပိည် [ ပေင်၊ ဗပေင် ] င<sup>၂၀</sup> - ဖြည့်သည်  
 ပုမင် [ ပမင် ] စ<sup>၂၁</sup> - စောင့်ရှောက်သည်  
 ပုမတ် [ ပွတ် ] ဂ<sup>၃</sup> - မီး  
 ပုမိစ် [ ပွတ် ] ခ<sup>၂၂</sup> အလုံဆန္ဒ  
 ပုံရေယ် [ ပြ ] က<sup>၁၀</sup> - မွန်မြတ်သည်  
 ပုပိည် [ ပဝေင် ] င<sup>၁</sup> - ကစားခြင်း

ဟွင်ရင် [ ပကင်ရင် ] ဂ<sup>၂၄</sup> ဇ<sup>၈</sup> - ဝတ်ဆင်သည် ၊ ကိုင်သည်  
 ဟွင် [ ဟွံ ၊ ပက ၊ က ] ဂ<sup>၀</sup> - ပန်း  
 မျက် [ မျိုက် ] ဃ<sup>၄</sup> - တင်သည်  
 ဟွမ် [ ဟွံ ] င<sup>၂</sup> - စိုက်ဖျိုးသည်  
 ဟွမ် [ ဟွိုတ် ] ဃ<sup>၈</sup> - မှို  
 မျှည် [ မျှန် ] ဂ<sup>၃</sup> - စစ်တပ်  
 ပျာ [ ပျါ ] ဃ<sup>၅</sup> - အိုသော ၊ လူအို  
 ပြယ် ၊ ပုခြယ် [ ပြတ် ၊ ပရတ် ] ခ<sup>၂</sup> ဂ<sup>၂</sup> - အလျင်အမြန်  
 ပြာထနာ [ ပတ္တဏာ ] ဃ<sup>၈</sup> - ဆုတောင်းသည်  
 ပြယ် ၊ ပုံရယ် [ ပြို ] က<sup>၂</sup> ဝ<sup>၀</sup> - မွန်မြတ်သည်  
 ညိုည် [ ညိုင် ၊ ညွင် ] ခ<sup>၅</sup> - ဖျက်သည်  
 ဖါရ် - ဃ<sup>၃</sup> - အလွန်  
 ဗဇြ် [ ဗိုတ် ] ခ<sup>၀</sup> - စိန်  
 မိန္ဒြ် [ မရ် ] င<sup>၂</sup> - အသံ  
 ဗဗောယ် [ ဗဗွဲ ] စ<sup>၄</sup> - အတိုင်း ၊ အညီ  
 မိရ်သေယ် ၊ မိသေယ် [ ပသဲ ] ခ<sup>၂</sup> ဂ<sup>၀</sup> - သံ  
 မိဟာရ် [ ဘာ ] ဃ<sup>၀</sup> - ဘုန်းကြီးကျောင်း  
 မုံတင် [ မွာင် ] ဂ<sup>၀</sup> - ဖြူသော  
 မုန်း [ မမွဲ ] ဆ<sup>၃</sup> - ပုဏ္ဏား  
 မုရ် ၊ မုရ် [ ပရိုက် ၊ ပြိုက် ] ခ<sup>၂</sup> င<sup>၅</sup> - နှိပ်စက်သည် ၊ ဖျက်ဆီးသည်  
 မုဟောက် [ မောက် ? ] စ<sup>၂</sup> - ကြောက် ရှိခြင်း ၊  
 ဗေး [ မှဲ ] က<sup>၄</sup> - သင်  
 မောယ် သွရ် { ဗွဲသွပ် } က<sup>၂</sup> - အောက်ဘက်သို့  
 မူး [ မူး ] ခ<sup>၄</sup> - သင်

ဗျာပါရ် {ဗျာပါရ် }က<sup>၅၅</sup>- လုံ့လထုတ်ခြင်း  
 မြေယံဂူရ် {မြေယံဂူရ် } င<sup>၁၁</sup>- မိုးရွာသည်  
 မြောင်မြိုင် {မြောင်မြိုင် } ဂ<sup>၂၂</sup>-မိန်းမ  
 ဘေယ် {ဘေယ် } င<sup>၂၃</sup>- ဘေးအန္တရာယ်  
 မကးမေယ်ပြကါရ် {မကးမေယ်ပြကါရ် } ဂ<sup>၁၀</sup>-တမျိုးမကသော  
 မင်မေယ် {မင်မေယ် } ခ<sup>၃၃</sup>- စောင့်ထိန်းသည်  
 မတ်ဗြေယ် {မတ်ဗြေယ် } ဂ<sup>၂၀</sup> - မိုးတိမ်  
 မမံရ် {မြမောင်}က<sup>၁၆</sup>-တိုးတက်ခြင်း  
 မမံလ် {မြမောင်} ခ<sup>၁၄</sup>- အမွှေးအကြိုင်  
 မသံ {မသံ } ခ<sup>၃၃</sup>- အနံ့အစေ့  
 မလ် {မောင်} င<sup>၁၀</sup>-မွှေးကြိုင်သည်  
 မဟာဇန် {မှာဇန်} ခ<sup>၁၆</sup>- ပြည်သူအပေါင်း  
 မဟာသမုဒြ် {မှာသ္မတ် } ဃ<sup>၃၆</sup>- မဟာသမုဒ္ဒရာ  
 မိစ် { မိတ် } ဃ<sup>၃၃</sup>-လိုသည်  
 မိရ်း၊ မျး { မြိုတ်၊ မင်္ဂေါတ် } ခ<sup>၁၁</sup>၊ ခ<sup>၃၀</sup>-မာကျောခြင်း  
 မိမံလ် {မြမောင်} ဂ<sup>၀</sup>-အမွှေးအကြိုင်  
 မုကုဋ် { မွှောအိ ကိုတ် } ဂ<sup>၂၄</sup>-မကိုဋ်  
 မုန်မရ် { မြမောင် } ခ<sup>၂၃</sup>-တိုးတက်ခြင်း  
 မုလေး ၊ မေယ်လေး၊ မုလေး { မွဲလေတ် } ခ<sup>၁၁</sup>၊ ခ<sup>၃၆</sup>- တာခါတည်း  
 မောအိ ၊ မု { မု } က<sup>၁၃</sup>၊ ခ<sup>၂၃</sup>-မည်သည့်အဘယ်  
 မျး { မြိုတ်၊ မင်္ဂေါတ် } ခ<sup>၃၀</sup>- မာကျောခြင်း၊  
 မွး { မြိုတ် } ခ<sup>၂၀</sup>-  
 မြိုင် { မြိုင် } ဂ<sup>၀</sup>- စမ္ပာယ်  
 ယိရ် ယာယ် { လယး } က<sup>၀</sup>- အလင်း၊ အရောင်

ယိယိုက် {ယိုက်} ခ<sup>၂၆</sup>-ခွန်အား၊ တန်ခိုး  
 ယိင် {ယိုင်} က<sup>၂၅</sup>-ဦးထိပ်ရှက်သည်  
 ယုတ်သုံစင် {ယိုက်သွင်} က<sup>၂၆</sup>-လက်အုပ်ချီသည်  
 ယောင် {ယံ} ဂ<sup>၃၅</sup>-ယောက်ဖ  
 ရင်ညောအိ {ရင်ညံ့} ဂ<sup>၃၆</sup>-အချင်းချင်း  
 ရစ် -ဂ<sup>၃၇</sup>-လမ်းမ  
 ရယ် {ရဟ်၊ ရှိ} ဆ<sup>၃၃</sup>-အရသာ  
 ရာယ် {ရး} ခ<sup>၂၀</sup>-နိုင်ငံ  
 ရိန်အုတ် {လအိတ်} ဃ<sup>၃၆</sup>-အဆုံး  
 ရိန္နဲကပ်ပိရိည် {ရနက်ပွင်} ဂ<sup>၃၃</sup>-အပြည့်အစုံ  
 ရိန်လိည် {လလေင်} င<sup>၂၆</sup>-အပြစ်၊ ပျက်စီးခြင်း  
 ရိဟ်ဘ် {အာတ်} စ<sup>၃၀</sup>-အသနားခံချက်၊ 'အဟ်' မူ။  
 ရိသိ {ရသိ၊ ရိသိ} ခ<sup>၆</sup>-ရသေ့  
 ရမိန် ၊ ရှိန် {မိန်၊ ထမိန်} ဂ<sup>၂၁</sup>ဃ<sup>၃၀</sup>-ခိုင်မာသည်၊ ခိုင်မာအောင်ပြု  
 သည်  
 ရံလောသ် ၊ ရောသ် {လောဟ်} ခ<sup>၂၆</sup> ဂ<sup>၃၃</sup>-ချစ်သူ  
 ရံဇတ် {ရမတ် ၊ မြမတ်} ခ<sup>၂၀</sup>-မျက်ရည်  
 ရှေား {သွဂ်} ဂ<sup>၂၀</sup>-ပူလောင်သော  
 ရှူး {ဗြိုဟ်} ဇ<sup>၃၃</sup>-နက်နဲသော  
 ရှိန် {မိန် ၊ ထမိန်} ဃ<sup>၃၀</sup>-ခိုင်မာသည်  
 ရှိင် {မိင်} က<sup>၃၀</sup> ဃ<sup>၃၀</sup>-ကြားသင့်၊ နားထောင်သည်  
 ရှောသ် {လောဟ်} ဂ<sup>၃၃</sup>-ချစ်သူ  
 ရှယ်-င<sup>၃၃</sup>-တယောက်မကျန်  
 လာမိ {ဂမိ၊ လမိ} င<sup>၂၃</sup>-စလောင်း



သုံတုံ {ဆိုင်} ခ<sup>၂၂</sup>-ထူသော  
 သုံမာည် {သွာန်} ဇ<sup>၂၇</sup>-အမေး  
 သုံလှင် {ညှိုင်၊ သလိုင်} စ<sup>၃၀</sup>- မြင့်သော  
 သုံဝတ် {သမတ်} ဃ<sup>၄၆</sup>-ငယ်သော၊ သူငယ်  
 သုံစုပ် {သွပ်} က<sup>၂၆</sup>-လက်အုပ်  
 သေး {သတ်၊ သျှ်} ဇ<sup>၂၆</sup>-အဖြေ၊ ဖြေသည်  
 သွောန် { သွန်၊ သွံ၊ သကန်} စ<sup>၃၁</sup>-အစည်းအဝေး  
 သွှတ် { သွတ်၊ သွတ်} စ<sup>၂၄</sup>- ပြတ်စဲသည်  
 သွိုင် {သွိုင်} ဃ<sup>၄၇</sup>- ခက်သော၊ ရခဲသော  
 သိုက် မိုက် {သိုက်၊ မိုက်} ဆ<sup>၄၆</sup>-နှစ်သက်သည်  
 ဩက် {ကြက်} က<sup>၃၆</sup>- ဖြစ်လတ္တံ့ကာလပြု  
 ဩက်ဩင် {ကြက်ဩင်} က<sup>၃၆</sup>- နောင်ဖြစ်မည်အကြောင်း  
 သွရ် {သွရ်} က<sup>၂၂</sup>-အောက်ဘက်သို့  
 သွာည်၊ သုံမာည် {သွာန်} က<sup>၂၆</sup> ဇ<sup>၂၇</sup>-မေးသည်၊ အမေး၊  
 သွေး {သွတ်} ခ<sup>၃၆</sup>- တူသော၊ ညီသော  
 သျောန် {သျှ်} ဇ<sup>၂၂</sup>- ရောင်းသည်  
 ဩည် {ဩန်} ဇ<sup>၃၀</sup>- ငွေ  
 ဩဝန် {ဩဝံ} ဇ<sup>၃၀</sup>- စပါး  
 ဩိုင်ထိုင် {သွိုင်သိုက်} ဃ<sup>၃၆</sup>-မေ့လျော့သည်  
 သွရ် {သွရ်} ဆ<sup>၄၀</sup>-ကောင်းကင်တုံ  
 သွသ် {သွတ်} ဂ<sup>၄၄</sup>-ချမ်းသာ  
 ဟညိုင် {ဟညိုင်} ဆ<sup>၂၄</sup>-ဝံလို့၊ ကတ္တဝါလိင်ငှက်ဆင်

